

SINTEZA OBIECTIVILOR ȘI PROPUNERILOR
la proiectul Legii pentru modificarea unor acte normative

Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare și coordonare	Participanții la avizare, consultare și publicare	Nr.	Conținutul obiectivului/ propunerii/recomandării	Argumentarea autorului proiectului
I. Obiectiv și propuneri de ordin general				

II. Obiectiv și propuneri la articolele/punctele din proiect				
Art. I. – Legea nr. 514/1995 privind organizarea judecătorească				
1. La articolul 16: alineatul (3) va avea următorul cuprins: „(3) Președinții și vicepreședinții judecătorilor și ai curților de apel sunt selectați și numiți în funcție de către Consiliul Superior al Magistraturii, pe un termen de 4 ani, conform art. 9 al Legii nr. 544-XIII din 20 iulie 1995 cu privire la statutul judecătorului. Aceștia pot fi numiți repetat în funcțiile respective, dar nu mai mult de două mandate succesive.”;	Consiliul Superior al Magistraturii	1.	Variantă: „Președinții și vicepreședinții instanțelor judecătorești sunt aleși prin vot secret de judecătorii din instanța respectivă (judecătorii și colaboratorii instanței) pe un termen de 4 ani. Hotărârea urmează a fi aprobată de CSM. Revocarea din funcție se face prin Hotărârea CSM la propunerea a 1/2 parte din judecătorii instanței, cu prezentarea unei note informative din care ar rezulta că președintele ori vicepreședintele instanței exercită un management defectuos. Motivarea: Această practică a existat anterior, la funcțiile administrative fiind înaintați judecători care au o reputație bună în colectivul instanței.	Nu se acceptă. Potrivit proiectului de lege, din procedura actuală de numire a președinților și vicepreședinților a fost exclusă etapa numirii acestora de către Președintele Republicii Moldova. Astfel, aceștia vor fi numiți în funcție de către CSM. Subliniem faptul că procedura propusă menține normele actuale referitoare la examinarea dosarelor candidaților de către Colegiul de selecție, acordarea punctajului și luarea în considerare a rezultatelor evaluării performanțelor (art. 5 alin. (3) din <i>Legea nr. 154/2012</i>).

				<p>Considerăm că anume în acest mod se va asigura selectarea celor mai bune candidaturi.</p> <p>Propunerea CSM ca președinții și vicepreședinții să fie aleși de colegii lor nu oferă nici o garanție că alegerea va fi efectuată conform criteriilor de merit. Or, de regulă în "cursele electorale" de acest gen câștigă nu persoana cu cele mai bune aptitudini manageriale, ci persoana care se poate autopromova mai eficient. Aprecierea subiectivă a colegilor de breaslă nu poate substitui un punctaj obiectiv și o evaluare a performanțelor.</p>
			2.	<p>Cu referire la art. 16 alin. (3) din Lege, la redactarea textului acestui alineat nu sa ținut cont de prevederile art. 3-11 din Legea privind selecția, evaluarea performanțelor și cariera judecătorilor nr. 154 din 05 iulie 2012 unde este reglementat cum se selectează judecătorii la funcțiile de președinte/ vicepreședinte. Ultima propoziție a alineatului urmează a fi redactată în felul următor: <i>Funcțiile respective pot fi deținute de către aceeași persoană nu mai mult de două mandate succesiv.</i></p>
			3.	<p>Cu referire la noua redacție a alineatului (4), textul propus generează incertitudine a procesului de numire în funcțiile de președinte sau vicepreședinte de instanță. [...]</p>
1. La articolul 16: alineatul (4) va avea următorul cuprins:	Curtea Supremă de Justiție			<p>Se acceptă parțial.</p> <p>Proiectul a fost completat cu referirea la <i>Legea nr. 154/2012</i>.</p> <p>Redacția ultimei propoziții nu poate fi acceptată, deoarece aceasta poate fi interpretată în sensul că "aceeași persoană" poate deține concomitent atât funcția de președinte, cât și cea de vicepreședinte.</p>
	Curtea Supremă de Justiție			<p>Nu se acceptă.</p> <p>Menționăm că formularea "incompatibilității candidatului cu funcția respectivă" este</p>

<p>„(4) Consiliul Superior al Magistraturii poate respinge candidatura prezentată pentru numire în funcția de președinte sau vicepreședinte al judecătoriei sau al curții de apel doar în cazul depistării incompatibilității candidatului cu funcția respectivă, existenței unei hotărâri a Colegiului disciplinar privind constatarea comiterii de către candidat a abaterii disciplinare, sau încălcării procedurilor legale de selectare și promovare a lui.”;</p>		<p>„Incompatibilitatea candidatului cu funcția respectivă” – pentru claritate, consider că ar fi bine-venit să fie indicate temeiurile de incompatibilitate sau să se facă trimitere la vreun act normativ unde ele se regăsesc.</p>	<p>utilizată și în redacția actuală a alin. (4).</p> <p>Subliniem faptul că prevederile unei legi nu trebuie interpretate în mod izolat, ci în corelare cu prevederile altor acte normative din domeniu.</p> <p>Astfel, criteriile de incompatibilitate rezultă din criteriile de accedere în funcție.</p> <p>Reieșind din faptul că la funcțiile administrative vizate pot candida doar judecători, una din condițiile de bază este deținerea funcției de judecător.</p> <p>De asemenea, se va lua în considerare rezultatul evaluării extraordinare a performanțelor, prevăzut în art. 13 alin. (4) lit. c) din <i>Legea nr. 154/2012</i>, precum și punctajul acordat de către Colegiul de selecție/Consiliul Superior al Magistraturii. Detaliile și criteriile de acordare a punctajului sunt reflectate în regulamentele CSM-ului.</p> <p>Drept urmare, nu se consideră necesar de a reglementa în lege temeiurile de incompatibilitate.</p>
	4.	<p>„Existența unei hotărâri a Colegiului disciplinar privind constatarea comiterii de către candidat a abaterii disciplinare” –</p>	<p>Se acceptă parțial.</p>

	<p>inițial, atrag atenția asupra faptului că asemenea formulări lasă loc de interpretare. Pe lângă existența unei hotărâri a Colegiului disciplinar privind constatarea comiterii de către candidat a abaterii disciplinare, este important ca în privința persoanei să fi fost aplicată o sancțiune disciplinară, care potrivit legii, are un termen de acțiune. Acest criteriu, în varianta propusă de către autor, ar permite excluderea din concurs sau neadmiterea la acesta a persoanelor în privința cărora a fost aplicată o sancțiune disciplinară dar care s-a stins, fie a persoanelor în privința cărora abaterii disciplinară a fost constatată, însă sancțiunea disciplinară nu a fost aplicată în legătură cu expirarea termenului de prescripție pentru tragerea la răspundere disciplinară.</p> <p>Mai mult decât atât, conform art. 7 alin. (5) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor nr. 178 din 25.07.2014, pe perioada acțiunii sancțiunilor disciplinare judecătorul nu poate fi transferat, numit în funcția de președinte sau vicepreședinte de instanță sau promovat în altă instanță.</p>	<p>Se acceptă în partea ce ține de remarcile referitoare la efectele "perioadei acțiunii sancțiunilor disciplinare" prevăzute în <i>art. 7 alin. (5) din Legea nr. 178/2014</i>.</p> <p>Referitor la celelalte obiecții – subliniem faptul că alineatul vizat reglementează procedura de accedere la o funcție managerială și nu la funcția de judecător.</p> <p>Pentru a asigura selectarea celor mai buni manageri este important faptul ca aceștia să nu fi avut abateri disciplinare "constatate" prin hotărâre definitivă a Colegiului disciplinar. Or, "expirarea termenului de prescripție pentru tragerea la răspundere disciplinară" nicidecum nu poate fi echivalată cu lipsa sancțiunilor disciplinare.</p>
5.	<p>„Încălcarea procedurilor legale de selectare și promovare a lui” – procedurile de selectare a candidaților sunt reglementate de Legea nr. 154 din 05 iulie 2012 și Regulamentele CSM. Procedura de selecție se finalizează cu adoptarea de către Colegiul pentru selecția și cariera judecătorilor a unei hotărâri, care potrivit art. 11 din Legea nr. 154, poate fi contestată la CSM. La fel, conform art. 4 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 947 din 19 iulie 1996, promovarea judecătorului (inclusiv numirea în funcții de conducere) ține de competența CSM. Ținând cont de cele</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Formularea citată nu este una nouă, fiind utilizată și în redacția actuală a alin. (4). Din informația deținută, interpretarea acesteia și aplicabilitatea practică nu creează probleme.</p>

		<p>expuse mai sus și de faptul că s-a exclus Președintele Republicii Moldova din procesul de numire a judecătorilor în funcțiile de președinte și vicepreședinte de instanță, nu este clar cum, când și cine sesizează CSM pentru a stabili încălcarea procedurilor legale de selectare și promovare. S-ar putea deduce că la baza respingerii candidaturii s-ar putea reține încălcarea procedurii de selectare și promovare, care a constituit obiect de examinare la etapa soluționării contestației împotriva hotărârii Colegiului pentru selecția și cariera judecătorilor.</p>	
Jud. Ungheni	6.	<p>La art. I pct. 1, în care se propun modificări la art. 16 din Legea nr. 514/1995 privind organizarea judecătorească, textul alineatului (4) se propune în următoarea redacție:</p> <p>(4) Consiliul Superior al Magistraturii poate respinge candidatura prezentată pentru numire în funcția de președinte sau vicepreședinte al judecătoriei sau al curții de apel doar în cazul depistării incompatibilității candidatului cu funcția respectivă, existenței unei sancțiuni disciplinare nestinse în privința lui sau încălcării altor proceduri legale de selectare și promovare a lui.</p> <p><i>Aici este de menționat că, în acord cu art. 7 alin. (4), (5) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor nr. 178 din 25 iulie 2014, dacă în termenul de acțiune a sancțiunilor disciplinare prevăzute la art. 6 alin. (1) lit.a)-c) și alin. (2) față de judecător nu se aplică o nouă sancțiune disciplinară, se consideră că el nu a fost sancționat disciplinar. Pe perioada acțiunii sancțiunilor disciplinare judecătorul nu poate fi transferat, numit în funcția de președinte sau vicepreședinte de instanță sau promovat în altă instanță.</i></p> <p><i>În contextul acestor prevederi, considerăm că existența doar a unei hotărâri a Colegiului disciplinar privind constatarea comiterii de către candidat a abaterii disciplinare este o condiție prea drastică pentru candidatul la funcția respectivă, în condiția în care acțiunea sancțiunii disciplinare a expirat și această circumstanță poate fi folosită abuziv, or, în textul propus, se</i></p>	Se acceptă.

			<p><i>indică că Consiliul Superior al Magistraturii poate respinge candidatura, adică are o marjă de discreție. Totodată, având în vedere impedimentul de numire în funcția de președinte, vicepreședinte în perioada acțiunii sancțiunii disciplinare, în cazul propunerii candidaturii, această circumstanță deja este o încălcare a procedurii legale de selectare și promovare a lui.</i></p>	
1. La articolul 16: alineatul (5) se abrogă.		7.		
	Consiliul Superior al Magistraturii	8.	<p>Se propune completarea art. 16 cu alin. (5²) cu următorul cuprins: în cazul în care în privința președintelui (vicepreședintelui) instanței este înregistrată o declarație de imixtiune în desfășurarea actului de justiție, acesta poate fi înlăturat (suspendat) din funcția administrativă pe perioada verificării de către Inspecția judiciară a temeiniciei acestei declarații, cu pornirea procedurii disciplinare, în caz că se constată că fapta a avut loc și eliberarea ulterioară din funcția administrativă.</p> <p>Motivarea:</p> <p>În caz de apariție a astfel de declarații, președintele instanței în funcție ar putea influența rezultatele controlului efectuat de către Inspecția judiciară. Având în vedere statutul înalt de demnitate publică pe care-l deține judecătorii, înlăturarea de la exercitarea funcțiilor administrative pe perioada verificării sesizării este proporțională cu interesul public în raport cu justiția.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Propunerea excedează obiectul de reglementare al prezentului proiect de lege și nu are tangență cu amendamentele la Constituție efectuate prin <i>Legea nr. 120/2021</i>.</p>
	Consiliul Superior al Magistraturii	9.	<p>Art. 16 de completat cu alin. (5³) cu următorul cuprins: „În cazul neîndeplinirii corespunzătoare a obligațiilor stabilite de art. 16¹) și constatării de către CSM, printr-un raport întocmit de IJ, a managementului defectuos exercitat de președintele ori vicepreședintele instanței, CSM este în drept să revoce persoana din funcția administrativă, în baza unei hotărâri motivate, care nu poate fi contestată. Revocarea se examinează în ședința publică a Plenului CSM cu înștiințarea IJ și a persoanei vizate.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Privarea persoanei de dreptul la atac este contrară dreptului de acces liber la justiție, consacrat în <i>art. 20 din Constituția Republicii Moldova</i>.</p>

			Motivarea: Revocarea din funcția administrativă nu privează judecătorul de dreptul la muncă, acesta continuând să activeze în calitate de judecător.		
2. Articolul 22 se completează cu alineatul (3) cu următorul cuprins: „(3) În procesul elaborării, aprobării și modificării bugetului instanțelor judecătorești se solicită avizul consultativ al Consiliului Superior al Magistraturii.”		10.			
	Jud. Ungheni	11.	Se propune completarea art. I din proiect cu pct. 3 cu următorul conținut: La articolul 50 la alineatul (1) și (2) cuvintele „Ministerul Justiției” se substituie cu cuvintele „Ministerul Afacerilor Interne” la forma gramaticală corespunzătoare. <i>Această propunere se impune prin prisma art. 121 alin. (3) din Constituție și prin racordarea prevederilor legale la situația de fapt, or Ministerul Justiției nu are un serviciu de poliție judecătorească, iar în cadrul Inspectoratului General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne există Direcția interacțiune justiție care are subdiviziuni în Inspectoratele de poliție teritoriale (numite Servicii interacțiune justiție) care realizează competențele poliției judecătorești prevăzute la art. 50 din Legea nr. 514/1995 privind organizarea judecătorească.</i>		Se acceptă.
Art. II. – Legea nr. 544/1995 cu privire la statutul judecătorului					
1. Articolul 9: la alin. (1) cuvintele „pentru prima dată” se exclud;		12.			
	Consiliul Superior	13.	Se propune: art.9:		Nu se acceptă.

	al Magistrat urii		la alin.(4) de exclus textul „În Monitorul Oficial al Republicii Moldova” Motivarea: Publicarea anunțurilor în Monitorul Oficial privind lansarea concursurilor este destul de costisitoare și de durată ce duce la tergiversare. Totodată, toți candidații urmăresc siteul organului de autoadministrare judecătorească-CSM, pe care se publică toată informația necesară.	Official	Nu poate fi acceptată din considerente de asigurare a transparenței concursurilor reglementate în art. 9 alin. (4) din Legea nr. 544/1995. Propunerea nu are tangență cu obiectul de reglementare a proiectului și nici nu derivă din modificările efectuate în Constituție.
	Consiliul Superior al Magistrat urii	14.	Se propune: art.9: la alin.(6) lit.(e) va avea următorul cuprins: „e) acte ce confirmă vechimea în muncă”. Motivarea: Potrivit alin. (3) art. V din Legea nr. 123 din 07 iulie 2017, art.66 din Codul Muncii a fost abrogat. Potrivit pct.2 și 3 din Hotărârea Guvernului nr. 426 din 15 mai 2018, conducătorii întreprinderilor, organizațiilor și instituțiilor, indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare, vor înmâna salariaților sau reprezentanților acestora, sub semnătură, carnetele de muncă până la data de 28 decembrie 2018. Până la înmânarea carnetului de muncă, angajatorul va face ultima înscrisiere în acesta privind funcția deținută. Înscriserile în carnetele de muncă efectuate până la 1 ianuarie 2019 își păstrează valabilitatea și pot fi utilizate la necesitate.		Se acceptă.
	Consiliul Superior al Magistrat urii	15.	La art.9: alin.(7) de abrogat. Motivarea: Testarea nu este aplicată în alte țări. Această procedură ar fi necesară în cazul admiterii la INJ pentru formarea inițială a candidaților la funcțiile de judecător.		Nu se acceptă. Propunerea de a exclude testarea la poligraf a candidaților la funcția de judecătorilor excedează obiectul de reglementare al prezentului proiect de lege și nu are tangență cu amendamentele

			Statul cheltuie bani publici pentru instruirea abiturienților INJ, însă există cazuri când absolvenții INJ pică acest test înainte de participarea la concurs la CSM.	la Constituție efectuate prin <i>Legea nr. 120/2021.</i>
1. Articolul 9: la alin. (9) cuvintele „pentru prima dată” se exclud;	Consiliul Superior al Magistraturii	16.	<p>Se propune de completat la alin.(9) în prima propoziție, după cuvintele „al instanței judecătorești,, de completat cu sintagma „precum și candidații la promovarea în instanța superioară sau transferul la o instanță de același nivel sau inferioară,,.</p> <p>Motivarea: Pentru candidații care solicită transferul în alte instanțe, în caz că la aceiași instanță candidează mai mulți judecători, urmează a fi aplicate aceleași criterii.</p>	Se acceptă.
1. Articolul 9: la alin. (10) cuvintele „, după caz Parlamentului,” se exclud;	Consiliul Superior al Magistraturii	17.	<p>Motivarea: In scopul de a diminua imixtiunea altor puteri de stat în activitatea puterii judecătorești se propune ca Președintele Țării să numească inițial judecătorii în funcție, la propunerea Consiliului Superior al Magistraturii, fără a desemna instanța în care acestea urmează să activeze. Cariera de mai departe a judecătorului va ține de competența CSM. Această propunere corespunde Constituției modificate.</p>	Nu se acceptă. Actualmente, chiar dacă în decretul pentru numirea inițială a judecătorului se indică instanța de judecată în care acesta va activa, decizia respectivă <i>de facto</i> se ia de către CSM, căci în dosarul referitor la candidat se include și proiectul de decret prezidențial, care se întocmește de CSM.
	Jud. Ungheni	18.	<p>La art. II pct. 1, în care se propun modificări la art. 9 din Legea nr. 544/1995 cu privire la statutul judecătorului, cuvintele „la alin. (10) cuvintele „, după caz Parlamentului,” se exclud” de substituit cu sintagma „alineatul (10) va avea următorul cuprins: „(10) Consiliul Superior al Magistraturii propune Președintelui Republicii Moldova numirea în funcție a candidaților la funcția de judecător desemnați în conformitate cu rezultatele concursului. Consiliul Superior al Magistraturii refuză să efectueze propunerea de numire în funcție a unuia dintre acești candidați dacă constată că acesta nu corespunde</p>	Nu se acceptă. Propunerea nu modifică conceptul normei vizate.

			<p>condițiilor prevăzute de lege pentru funcția de judecător. Refuzul trebuie să fie motivat.</p> <p><i>In contextul modificărilor art. 116 din Constituție operate prin Legea pentru modificarea Constituției Republicii Moldova nr. 120 din 23 septembrie 2021 prerogativa de numire a președinților și vicepreședinților de instanță revine Consiliului Superior al Magistraturii, iar art. 9 din Legea nr. 544/1995 cu privire la statutul judecătorului reglementează procedura de organizare a concursului și de numire în funcție atât a candidaturilor la funcția de judecător, cât și a celor la funcțiile de președinte și vicepreședinte de instanță. Astfel, este necesar de a specifica expres la alineatul (10) că Consiliul Superior al Magistraturii propune Președintelui Republicii Moldova doar numirea în funcție a candidaților la funcția de judecător desemnați în conformitate cu rezultatele concursului.</i></p>	
<p>2. Articolul 11: alineatul (1) va avea următorul cuprins: „(1) Judecătorii judecătorilor, curților de apel se numesc în funcție, din numărul candidaților selectați prin concurs, de către Președintele Republicii Moldova, la propunerea Consiliului Superior al Magistraturii. Judecătorii sunt numiți în funcție până la atingerea plafonului de vîrstă de 65 de ani.”;</p>	<p>Consiliul Superior al Magistraturii</p>	<p>19.</p>	<p>Se propune la art. 11: Se propune completarea alin.(1) în redacția propusă după sintagma „curților de apel” cu sintagma „și Curții Supreme de Justiție”.</p> <p>Variantă: Alin.(1) va avea următorul cuprins: „(1) Judecătorii se numesc inițial în funcție, din numărul candidaților selectați prin concurs, de către Președintele Republicii Moldova, la propunerea Consiliului Superior al Magistraturii, fără desemnarea instanței.” Desemnarea instanței în care va activa judecătorul ține exclusiv de competența CSM, care se va expune printr-o hotărâre ce se va publica în Monitorul Oficial și pe pagina web a Consiliului.</p> <p>Motivarea: Modificarea Constituției In scopul de a diminua imixtiunea altor puteri de stat în activitatea puterii judecătorești se propune ca Președintele Țării să dețină dreptul doar de a numi inițial judecătorii în funcție, la propunerea Consiliului Superior al Magistraturii, fără a desemna</p>	<p>Nu se acceptă. În partea ce ține de menționarea CSJ în cadrul art. 11 alin. (1) menționăm că toate aspectele ce țin de activitatea CSJ sunt reglementate în <i>Legea nr. 789/1996 cu privire la Curtea Supremă de Justiție</i>. Articolul IV din proiect conține modificările corespunzătoare. În partea ce se referă la propunerea de a exclude denumirea instanței din decretul Președintelui țării, nu se acceptă. Or, actualmente, chiar dacă în decretul pentru numirea inițială a judecătorului se indică instanța de judecată în</p>

			instanța în care acestea urmează să activeze. Cariera de mai departe a judecătorului va ține de competența CSM.	care acesta va activa, decizia respectivă <i>de facto</i> se ia de către CSM, căci în dosarul referitor la candidat se include și proiectul de decret prezidențial, care se întocmește de CSM.
	Curtea Supremă de Justiție	20.	Referitor la noua redacție a art. 11 alin. (1), consider necesar excluderea din textul propus a sintagmei „, din numărul candidaților selectați prin concurs, , or legea stabilește suficient de clar că funcțiile de judecător sânt ocupate în bază de concurs (art. 9 alin. (1) din Legea nr. 544 din 20 iulie 1995).	Nu se acceptă. Excluderea textului propus va lăsa loc de interpretare eronată.
2. Articolul 11: alineatul (2) se abrogă;		21.		
2. Articolul 11: la alineatul (3) cuvintele „pe 5 ani sau până la atingerea plafonului de vîrstă ” se exclud;		22.		
2. Articolul 11: la alineatul (4) cuvintele „sau de reconfirmare în funcție” se exclud;		23.		
2. Articolul 11: la alineatul (5) cuvintele „pe 5 ani sau până la atingerea plafonului de vîrstă” se exclud.	Jud. Ungheni	24.	La art. II pct. 2, în care se propun modificări la art. 11 din Legea nr. 544/1995 cu privire la statutul judecătorului, cuvintele „la alineatul (5) cuvintele „pe 5 ani sau până la atingerea plafonului de vîrstă” se exclud.” De substituit cu sintagma „alineatul (5) va avea următorul cuprins: „(5) La propunerea repetată a Consiliului Superior al Magistraturii, Președintele Republicii Moldova emite un decret privind numirea candidatului la funcția de judecător în termen de 30 de zile de la data parvenirii propunerii repetate. <i>Această propunere se impune din punct de vedere gramatical, or în redacția propusă prin proiectul avizat, alineatul (5) va avea</i>	Se acceptă.

			<p><i>următorul cuprins „la propunerea repetată a Consiliului Superior al Magistraturii, Președintele Republicii Moldova emite un decret privind numirea în funcția de judecător în termen de 30 de zile de la data parvenirii propunerii repetate. „, însă această formulare este contrară regulilor gramaticale de formare a unei propoziții. Aici se are în vedere judecătorii din toate instanțele naționale indiferent de nivel, inclusiv Curtea Supremă de Justiție.</i></p>	<p><i>La art. II pct. 3 de expus într-o nouă redacție după cum urmează:</i></p> <p><i>„La articolul 13 alineatul (2) după cuvântul „ani” de adăugat sintagma „efectiv lucrăți”” Modificarea aceasta este necesară în contextul preverilor art. 13 alin. (6) din Legea nr. 544/1995 cu privire la statutul judecătorului, potrivit căreia nu sunt supuși evaluării performanțelor judecătorii detașați în interes de serviciu, judecătorii instanțelor internaționale și judecătorii aflați în concediu de maternitate sau în concediu pentru îngrijirea copilului. Totodată, cu referire la excluderea literei a) de la alineatul (3) din articolul respectiv, este un elaborat un alt proiect de lege (număr unic 72/MJ/2022).</i></p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Nu considerăm oportună completarea art. 13 alin. (2), or, acest fapt rezultă clar din alin. (6) al aceluiași articol.</p> <p>Referitor la alin. (3) lit. a), menționăm că excluderea acestuia se impune din considerentul că evaluarea performanțelor judecătorilor este o etapă post numire, iar evaluarea candidaților la funcția de judecător <i>per se</i> nu poate avea loc.</p>
3. Articolul 13 alineatul (3) litera a) se abrogă;	Jud. Ungheni	25.	<p><i>următorul cuprins „la propunerea repetată a Consiliului Superior al Magistraturii, Președintele Republicii Moldova emite un decret privind numirea în funcția de judecător în termen de 30 de zile de la data parvenirii propunerii repetate. „, însă această formulare este contrară regulilor gramaticale de formare a unei propoziții. Aici se are în vedere judecătorii din toate instanțele naționale indiferent de nivel, inclusiv Curtea Supremă de Justiție.</i></p>	<p><i>La art. II pct. 3 de expus într-o nouă redacție după cum urmează:</i></p> <p><i>„La articolul 13 alineatul (2) după cuvântul „ani” de adăugat sintagma „efectiv lucrăți”” Modificarea aceasta este necesară în contextul preverilor art. 13 alin. (6) din Legea nr. 544/1995 cu privire la statutul judecătorului, potrivit căreia nu sunt supuși evaluării performanțelor judecătorii detașați în interes de serviciu, judecătorii instanțelor internaționale și judecătorii aflați în concediu de maternitate sau în concediu pentru îngrijirea copilului. Totodată, cu referire la excluderea literei a) de la alineatul (3) din articolul respectiv, este un elaborat un alt proiect de lege (număr unic 72/MJ/2022).</i></p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Nu considerăm oportună completarea art. 13 alin. (2), or, acest fapt rezultă clar din alin. (6) al aceluiași articol.</p> <p>Referitor la alin. (3) lit. a), menționăm că excluderea acestuia se impune din considerentul că evaluarea performanțelor judecătorilor este o etapă post numire, iar evaluarea candidaților la funcția de judecător <i>per se</i> nu poate avea loc.</p>
4. La articolul 19 alineatul (3) va avea următorul cuprins: „(3) Judecătorul beneficiază doar de imunitate funcțională. Judecătorul nu poate fi tras la răspundere pentru opinia sa exprimată în înfăptuirea justiției și pentru hotărârea pronunțată, cu excepția cazului în care vinovăția acestuia a fost stabilită prin sentință definitivă		26.			

<p>sau, în cadrul unei proceduri disciplinare, s-a constatat intenția ori neglijența gravă în acțiunile sau inacțiunile sale, care au dus la una dintre consecințele prevăzute la art. 2007 alin. (1) lit. c) din Codul civil al Republicii Moldova nr. 1107/2002.”</p>				
	<p>Jud. Ungheni</p>	<p>27.</p>	<p>La art. II pct. 5 în care se propun modificări la art. 20 din Legea nr. 544/1995 cu privire la statutul judecătorului, înainte de sintagma „alineatul (4) va avea următorul cuprins:” de adăugat următoarele cuvinte:</p> <p>„la alineatul (3) sintagma „5 ani” se substituie cu sintagma „3 ani efectiv lucrați”” <i>Considerăm că, în condiția în care a fost exclusă numirea inițială a judecătorilor pentru un termen de 5 ani, transferul acestora poate avea loc după 3 ani de activitate efectivă și după prima evaluare a performanțelor.</i></p>	<p>Se acceptă.</p>

<p>5. Articolul 20:</p> <p>alineatul (4) va avea următorul cuprins:</p> <p>„(4) Promovarea în funcția de judecător la o instanță superioară și transferarea judecătorului la o instanță de același nivel sau la o instanță inferioară se fac numai cu consimțământul lui, la propunere Consiliului Superior al Magistraturii, de către Președintele Republicii Moldova.”</p>	<p>Consiliul Superior al Magistraturii</p>	<p>28.</p>	<p>Art.20:</p> <p>Variantă: Promovarea în funcția de judecător la o instanță superioară se face numai cu consimțământul lui, la propunere Consiliului Superior al Magistraturii, de către Președintele Republicii Moldova. Transferarea judecătorului la o instanță de același nivel sau la o instanță inferioară se face numai cu consimțământul lui, printr-o hotărâre a Consiliului Superior al Magistraturii, care se publică în Monitorul Oficial.</p> <p>Motivarea:</p> <p>Această propunere corespunde modificărilor operate în Constituția RM și poate fi acceptată dacă se acceptă propunerea CSM ca Președintele RM să numească judecătorii doar inițial fără indicarea instanței. CSM consideră că nu este necesar decretul Președintelui RM la transferul unui judecător la o instanță de același nivel ori la o instanță inferioară.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Prin excluderea Președintelui Republicii Moldova din procesul de transfer a judecătorilor, <i>de facto</i> se limitează aplicabilitatea principiului separației și colaborării puterilor, consacrat în art. 6 din Constituție.</p> <p>Redacția propusă pune în pericol independența judecătorilor. Or, există riscul apariției abuzurilor din partea CSM în procesul de transfer a judecătorilor și transformarea acestei proceduri într-o modalitate informală de sancționare a judecătorilor prin transferarea acestora în instanțe inferioare sau foarte îndepărtate de locul de trai (analogic situației din CSP).</p>
<p>5. Articolul 20:</p> <p>se completează cu alineatul (4)¹ cu următorul cuprins:</p> <p>(4)¹ „Numirea judecătorului în funcția de președinte sau de vicepreședinte de instanță se face numai cu acordul lui, prin hotărâre a Consiliului Superior al Magistraturii, în baza rezultatelor concursului organizat de acesta.”;</p>		<p>29.</p>		

5. Articolul 20: la alineatul (6) cuvintele „a Parlamentului” se substituie cu cuvintele „a Consiliului Superior al Magistraturii”.	Jud. Ungheni	30.	<p>La art. II pct. 5 în care se propun modificări la art. 20 din Legea nr. 544/1995 cu privire la statutul judecătorului, se propune ca, la alineatul (6) cuvintele „a Parlamentului” de substituit cu cuvintele „a Consiliului Superior al Magistraturii în Monitorul Oficial al Republicii Moldova”.</p> <p><i>Această propunere se impune în vederea racordării prevederilor alineatului (6) cu reglementările art. 20¹ Alin. (2) din aceeași lege în vigoare la moment, potrivit cărora judecătorul se consideră transferat pe termen limitat doar după publicarea hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, or, în caz contrar, urmează a fi exclusă publicarea în Monitorul Oficial al Republicii Moldova a hotărârii de transfer. Mai mult ca atât, Legea cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii nr. 947-XIII din 19.07.1996 nu prevede că hotărârile Consiliului Superior al Magistraturii urmează a fi publicate în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.</i></p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Proiectul nu intervine cu modificări la art. 20¹ alin. (2). Drept urmare, obligativitatea publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova a hotărârilor CSM, care au tematica corespunzătoare nu va fi exclusă. Astfel, nu este necesară intervenirea în art. 20 alin. (6) pentru a reglementa încă o dată obligativitatea publicării în Monitorul Oficial.</p>
6. Articolul 24 alineatul (1 ^b) litera c) se abrogă.	Consiliul Superior al Magistraturii	31.	<p>Art.24: Acceptată excluderea lit. c) La alin. 1^a) lit. b) după sintagma „Colegiul disciplinar....”, de completat cu sintagma: „sau Consiliul Superior al Magistraturii....”, Variantă: de exclus lit. b) din alin. (1^a) Motivarea: Explicații la varianta propusă: Aceste dispoziții contravin jurisprudenței CtEDO (cauza Camelia Bogdan versus România -imposibilitatea unei judecătore de a contesta suspendarea ei automată din funcție, cu încetarea plății salariului, pe perioada soluționării recursului împotriva excluderii ei din magistratură).</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Litera b) din alineatul respectiv reglementează suspendarea de drept a judecătorului în cazul în care Colegiul disciplinar propune CSM-ului eliberarea din funcție a acestuia.</p> <p>Drept urmare, a fost instituit mecanismul necesar pentru ca activitatea judecătorilor, privitor la care Colegiul disciplinar are suficiente probe despre încălcările comise, să fie „înălțurați” de la exercitarea atribuțiilor și să fie protejate</p>

				drepturile participanților la procesele de judecată și interesele statului. Astfel, se evită menținerea artificială în funcții a judecătorilor considerați inapți de a exercita mandatul de judecător. Practica CtEDO referitoare la contestarea hotărârii de suspendare, invocată de CSM nu poate fi aplicată în raport cu reglementările din Republica Moldova. Or, <i>Legea nr. 178/2014</i> reglementează destul de detaliat atât procedura de contestare a Hotărârii Colegiului disciplinat, cât și de contestare a hotărârii CSM în materie disciplinară.
7. Articolul 25: la alineatul (1) litera k) va avea următorul cuprins: „atingerii de către acesta a plafonului de vîrstă”;	Uniunea Avocaților din Republica Moldova	32.	La art. II pct. 7 conținutul literei k) se va expune inclusiv prin indicarea numerotării acesteia.	Nu se acceptă. Obiecția nu este clară.
7. Articolul 25: alineatul (2) va avea următorul cuprins: „(2) Propunerea privind eliberarea judecătorului din funcție este înaintată de Consiliul Superior al Magistraturii Președintelui	Consiliul Superior al Magistraturii	33.	Art.25: Se propune o altă variantă a alin.(2) care va avea următorul cuprins: „Eliberarea judecătorului din funcție se face în baza hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii, care se publică pe pagina web a CSM și în Monitorul Oficial.” Motivarea: De regulă decretul Președintelui RM apare cu înfîziere de câteva luni, perioadă pentru care judecătorul este salarizat din	Nu se acceptă. Prin excluderea Republicii Președintelui Moldova din procesul de eliberare din funcție, <i>de facto</i> se limitează aplicabilitatea principiului separației și

<p>Republicii Moldova. Dacă, în perioada de la emiterea hotărârii de eliberare din funcție a judecătorului și înaintarea propunerii Președintelui Republicii Moldova până la emiterea decretului Președintelui Republicii Moldova în acest sens, temeiurile de eliberare din funcție a judecătorului s-au schimbat, Consiliul Superior al Magistraturii este obligat să modifice hotărârea respectivă.”.</p>		<p>bani publici. Urmează a fi aplicată o procedură mai simplificată. Dreptul fiecărei persoane de a fi eliberată din funcție nu poate fi condiționat de decretul Președintelui RM.</p>	<p>colaborării puterilor, consacrat în <i>art. 6 din Constituție</i>.</p> <p>Redacția propusă pune în pericol independența judecătorilor. Or, există riscul apariției abuzurilor din partea CSM în procesul de eliberare din funcție a judecătorilor.</p> <p>Subliniem faptul că judecătorul trebuie să fie independent, inclusiv față de organul de autoadministrare judecătorească.</p> <p>Procedura de eliberare din funcție trebuie să corespundă procedurii de numire în funcție. Astfel, odată ce judecătorii sunt numiți în funcție de către Președintele Republicii Moldova la propunerea CSM, în mod corespunzător, eliberarea acestora din funcție trebuie efectuată printr-o procedură similară.</p>
<p>8. La articolul 26 alineatul (7) cuvintele „sau, după caz, hotărârea Parlamentului” se exclud.</p>	<p>Consiliul Superior al Magistraturii</p>	<p>34.</p> <p>Art.26: alin.(7) de exclus. Motivarea: Presumpția nevinovăției în conformitate cu art. 21 din Constituție, orice persoană acuzată de un delict este prezumată nevinovată până când vinovăția sa va fi dovedită în mod legal, în cursul unui proces judiciar public, în cadrul căruia i s-au asigurat toate garanțiile necesare apărării sale.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Propunerea de a exclude sistarea procedurii de demisie excedează obiectul de reglementare al prezentului proiect de lege și nu are tangență cu amendamentele la Constituție efectuate prin <i>Legea nr. 120/2021</i>.</p>

				Totodată, pe perioada sistării, care poate să dureze câțiva ani, judecătorului i se va achita salariu.	
9. La articolul 34 alineatul (1) cuvintele „sau, după caz, de Parlament” se exclud.		35.			
Art. III. – Legea nr. 947/1996 cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii					
	Consiliul Superior al Magistraturii	36.	Art. 3: de completat cu un nou alineat cu următorul cuprins: „După expirarea mandatului membrii CSM continuă activitatea până la suplinirea funcției de către succesorul de competență”. Motivarea: Asemenea prevederi se conțin în art.7 din Legea nr.199 din 16 iulie 2010, fiind necesare în situațiile când nu este posibilă desfășurarea Adunării Generale a Judecătorilor (pandemie, etc.) pentru a nu bloca activitatea instanțelor de judecată.	Nu se acceptă. Pentru început, precizăm că legislația care reglementează activitatea sistemului judecătoresc în general, precum și a CSM-ului în particular nu definește și nici nu utilizează noțiunea de ”succesor de competență”. De asemenea, menționăm că atât redacția actuală a art. 3, cât și cea propusă prin intermediul prezentului proiect, reglementează instituția ”supleanților”. Accentuăm faptul că <i>art. 13 din Legea nr. 947/1996</i> deja reglementează modul de intervenire a supleanților în activitatea CSM.	
1. La articolul 3: alineatele (2) și (3) vor avea următorul cuprins: „(2) În componența Consiliului Superior al Magistraturii intră judecători și persoane care se bucură de o	Curtea de Apel Chișinău	37.	Art. 3 al. L al proiectului Legii (privind modificarea art. 3 al. (2) din Legea nr. 947/1996). Având în vedere că nici o lege organică nu reglementează care sunt domeniile relevante pentru ocuparea funcției de membru non-judecător al Consiliului, Curtea de Apel Chișinău consideră că sintagma ”domeniu relevant” urmează a fi exclusă din textul legii deoarece, în opinia instanței noastre, accesată	Nu se acceptă. Sintagma ”domeniu relevant” din proiect coincide cu cea utilizată în noua redacție a <i>art. 122 alin. (1) din Constituție</i> . În context, cităm recomandarea din pct. 23 al	

<p>înaltă reputație profesională și integritate profesională, cu experiență în domeniul dreptului sau în alt domeniu relevant, care nu activează în cadrul puterii legislative, executive sau judecătorești și nu sunt afiliate politic.</p> <p>(3) Șase membri ai Consiliului Superior al Magistraturii care nu fac parte din rândul judecătorilor, inclusiv șase supleanți pentru aceștia sunt selectați în mod deschis și transparent de către Comisia juridică, numiri și imunități în baza unui concurs public și sunt numiți prin hotărârea Parlamentului cu votul a trei cincimi din deputații aleși. Concursul se organizează până la expirarea mandatului membrilor numiți anterior și constă din examinarea dosarelor și audierea candidaților. Comisia juridică, numiri și imunități întocmește avize argumentate pentru fiecare candidat selectat și propune Parlamentului numirea acestora.”;</p>		<p>sintagmă lasă loc de interpretări discreționare și poate genera interpretări ambigue ale Constituției. Acest deziderat rezultă și din competențele funcționale ale Consiliului Superior al Magistraturii, care presupune că calitatea de membrii non judecători a Consiliului urmează să fie deținute de profesioniști din domeniul dreptului.</p> <p>Mai mult potrivit Recomandărilor Comisiei de la Veneția, membri: non judecători ai Consiliului Judiciar trebuie aleși din rândul persoanelor cu: calificare corespunzătoare în domeniul dreptului (a se vedea Raportul privind numirile judecătorilor, aprobat la cea de-a 70-a sesiune plenară (Veneția, 16-17 martie 2007”, CDL-AD(2007)028, § 50).</p>	<p>Opinieii Comisiei de la Veneția nr. 983/2020 din 11 iunie 2020. ”23. [...] Comisia și Direcția recomandă reintroducerea unei calificări, dar în termeni mai largi (de exemplu „cu experiență în domeniul dreptului sau în alte domenii relevante. [...]”.</p>
<p>Curtea Supremă de Justiție</p>	<p>38.</p>	<p>Referitor la redacția propusă a art. 3 alin. (2) din Lege, autorul formulează o condiție față de membrii CSM care nu fac parte din rândul judecătorilor: experiență în domeniul dreptului sau în alt domeniu relevant. Comisia de la Veneția în Avizul nr. 403 din 22 iunie 2007 (CDL-AD(2007)028) privind numirea judecătorilor a statuat că „O parte substanțială sau majoritatea membrilor Consiliului Judiciar trebuie aleasă de înșiși judecători. Pentru a asigura o legitimitate democratică Consiliului Judiciar, ceilalți membri trebuie aleși de Parlament, dintre persoanele care au competențe juridice adecvate” (pct. 50). Astfel, persoanele (Membrii CSM) care nu fac parte din rândul judecătorilor trebuie să aibă studii și competențe juridice adecvate. Prin urmare, consider neclară sintagma „sau în alt domeniu relevant”.</p> <p>În redacția propusă a art. 3 alin. (2) și art. 31 alin. (1) lit. e), autorul proiectului cu referire la membrii CSM care nu fac parte din rândul judecătorilor utilizează sintagmele „nu sunt afiliate politic”, „nu este afiliată politic”. În nota informativă la proiectul Legii pentru modificarea Constituției1 (pag. 8), autorul a indicat: „În partea ce ține de sintagma „și nu sunt afiliate politic” referitor la membrii laici din componența CSM, legea organică, în speță Legea nr. 94/1996 cu privire la Consiliul Superior al</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Sintagma ”domeniu relevant” din proiect coincide cu cea utilizată în noua redacție a art. 122 alin. (1) din Constituție. În context, cităm recomandarea din pct. 23 al Opinieii Comisiei de la Veneția nr. 983/2020 din 11 iunie 2020. ”23. [...] Comisia și Direcția recomandă reintroducerea unei calificări, dar în termeni mai largi (de exemplu „cu experiență în domeniul dreptului sau în alte domenii relevante. [...]”.</p>

			<p>Magistraturii va conține reglementări în detaliu referitoare la sensul afilierii politice”.</p> <p>Studiind proiectul de lege, constat că nu există nici o prevedere care ar dezvălui sensul și întinderea noțiunii de „afiliere politică”. Astfel, nu este clar în ce măsură utilizarea unui asemenea concept va asigura atingerea scopului Legii pentru modificarea Constituției Republicii Moldova nr. 120 din 23 septembrie 2021.</p>	
<p>2. La articolul 3: se completează cu alineatele (3¹) și (3²) cu următorul cuprins: ”(3¹) Dacă procedura de numire de către Parlament a membrilor prevăzuți la alin. (3) a eșuat, chestiunea respectivă se include, după consultarea fracțiunilor parlamentare, în ordinea de zi a ședinței Parlamentului din cadrul aceleiași sesiuni, în decursul a cel puțin 15 zile lucrătoare, membrii respectivi urmînd a fi numiți cu votul a trei cincimi din deputații aleși. (3²) Dacă procedura prevăzută la alin. (3¹) eșuează, membrii respectivi ai Consiliului Superior al Magistraturii sunt numiți în cadrul aceleiași ședințe a Parlamentului, cu</p>	<p>Curtea de Apel Chișinău</p>	<p>39.</p>	<p>Art. 3 al 1 al proiectului Legii (<i>privind completarea cu alineatele 3¹ și 3² a art. 3 din Legea nr. 947/1996</i>).</p> <p>Proiectul de lege prevede că, membrii non-judecătorești vor fi selectați prin concurs, în baza unei proceduri transparente, în bază de merit, și numiți de Parlament cu votul a trei cincimi dintre deputații aleși. Dacă procedura eșuează, membrii respectivi ai Consiliului Superior al Magistraturii sunt numiți în cadrul aceleiași ședințe a Parlamentului, cu votul majorității deputaților aleși.</p> <p>Aparent, proiectul prevede introducerea unei majorități de trei cincimi și par a fi conform cu standardele internaționale. Însă, reținînd observațiile Comisiei de la Veneția din Opinia CDL-AD-(2020)00751, reprezintă o mare îngrijorare absența unor prevederi mai stricte în situațiile în care nu se obține o majoritate calificată.</p> <p>Urmează a se reține că, deseori în funcții electorale, majoritatea parlamentară se conturează mai greu, fie individual, fie alianță.</p> <p>În documentul tehnic, privind revizuirea componenței CSM, elaborat de Filipe Cesar Marques, expert al Consiliului Europei, se menționează că, lipsa transparenței și incapacitatea sau absența intenției de atingere a unui consens între părți (așa cum sunt menționate de către Comisia de la Veneția sau de Centrul de Resurse Juridice) pot reapărea dacă nu se prevăd anumite mecanisme „anti-deadlock” de soluționare a</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Menționăm faptul că a fost acceptată propunerea Jud. Ungheni (p. 40 din prezenta sinteză).</p> <p>Referitor la propunerea de a implica alte autorități publice în procesul de selectare a membrilor CSM, considerăm că acesta va fi un proces complex. Or, ar trebui de asigurat caracterul uniform al procedurilor de selectare a membrilor respectivi în trei autorități publice, pentru a evita oricare posibile discriminări.</p> <p>Plus la aceasta, în situația în care o ”instituție” se implică în desemnarea membrilor altei ”instituții”, acest fapt ar trebui să fie reciproc. Altfel, apare riscul să capete formă de imixtiune și nu de conlucrare.</p>

<p>votul majorității deputaților aleși.”</p>		<p>situațiilor de blocaj decizional iar acestea sunt definite doar în legislația organică, fapt care poate să conducă nu doar la „revederea listei candidaților prin organizarea unui nou concurs pentru selectarea celor mai buni candidați”, ci și la „diminuarea la majoritatea absolută din deputații aleși a numărului necesar de voturi din Parlament”. Aceasta din urmă, în practică, va însemna că scopul prevederii unei majorități calificate ar putea fi anulat și periclitat, deoarece ar fi ușor ca majoritatea să blocheze orice acord, știind că ulterior poate propune propria listă de candidați.</p> <p>Expertul a recomandat stabilirea unui mecanism ”anti-deadlock”, astfel încât în cazul în care nu se obține o majoritate calificată a Parlamentului după trei runde de votare, această competență să fie fi transferată altor actori instituționali. În scopul asigurării diversității în numirea membrilor non-judecători, într-o a doua abordare, membrii non-judecători vor fi numiți în acest mod (sau orice altă opțiune dacă se aplică conceptul general avut în vedere acum): - trei membri de către Parlament, proporțional cu numărul de parlamentari deținut de fiecare partid; - un membru desemnat de Președintele Republicii Moldova (cu legitimitate sporită fiind ales de toți cetățenii și nu de Parlament57); - un membru desemnat de Avocatul Poporului al Republicii Moldova; - un membru desemnat de Uniunea Avocaților Republicii Moldova.</p> <p>În alin. 44 din Opinia CDL-AD(2020)007 a Comisiei de la Veneția, se menționează că, „De asemenea, este binevenit ca propunerile revizuite să prevadă obligația unei majorități calificate a membrilor Parlamentului (trei cincimi) pentru alegerea membrilor non-judecători. Se recomandă să se prevadă în Constituție că legislația organică trebuie să stabilească un mecanism de soluționare a blocajului decizional în cazul în care Parlamentul nu atinge o majoritate</p>
--	--	--

		<p>calificată de trei cincimi, fără specificarea mecanismului. Într-adevăr, prevederea unei majorități reduce după o perioadă de analiză de cincisprezece zile poate să nu fie suficientă pentru stimularea succesului primei runde de votare, însă elaborarea unei alternative adecvate necesită prea mult timp față de cerințele actuale”</p> <p>În proiectul legii, se instituie un mecanism, aparent similar recomandărilor experților internaționali și a Comisei de la Veneția, însă reglementările expuse în redacția actuală a proiectului legii nu schimbă în nici un fel ideea ca membrii non judecători să fie aleși prin consens larg și stabilirea unor mecanisme ”anti-deadlock” în cazul în care nu se obține o majoritate calificată a Parlamentului. Altfel spus, în cazul în care nu se ajunge la un consens larg, dreptul de desemnare rămâne în albia de discreție a Parlamentului, doar că de la consens larg, la majoritate parlamentară, ceea în final duce la denaturarea pluralismului Consiliului și numirea de către o singură majoritate politică a membrilor Consiliului Superior al Magistraturii.</p> <p>Considerăm că, legislatorul urmează să instituie mecanismele recomandate de experți, care să determine deputații să ajungă la consens larg privind numirea membrilor CSM non judecători.</p>		
	<p>Jud. Ungheni</p>	<p>40.</p>	<p>La art. III pct. 1 în care se propun modificări la art. 3 din Legea nr. 947/1996 cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii, cuvintele „se completează cu alineatele (3¹) și (3²) cu următorul cuprins” de substituit cu cuvintele „se completează cu alineatele (3¹), (3²) și (3³) cu următorul cuprins” (...)</p> <p>(3³) Dacă procedura prevăzută la alin. (3²) eșuează, Comisia juridică, numiri și imunități, în termen de cel mult 2 luni, organizează un nou concurs public la care candidații respinși de Parlament nu pot participa. Ulterior, se repetă procedura prevăzută de prezentul articol.”</p>	<p>Se acceptă.</p>

		<p>Considerăm oportun de a prevedea și situația în care nu ar exista o majoritate parlamentară care să voteze pentru candidații la funcția de membru al Consiliului Superior al Magistraturii nonjudecători. Termenul de organizare a concursului este necesar de a fi stabilit pentru evitarea blocajelor instituționale.</p>	
Uniunea Avocaților din Republica Moldova	41.	<p>L art. III pct. 1, în privința textului alin. (3¹) propunem substituirea textului „în decursul a cel puțin 15 zile lucrătoare” cu textul „după cel puțin 15 zile lucrătoare”, după exemplul expus în nota informativă a proiectului. Mai mult, sintagma „în decursul a cel puțin” reprezintă un enunț contradictoriu.</p> <p>În privința aceleiași norme juridice, instituirea a două proceduri de votare în cadrul aceleiași ședințe și a două majorități pentru fiecare dintre acestea pentru numirea în funcție a membrilor CSM nonjudecători, mai întâi cu o majoritate de 3/5 a deputaților aleși, și ulterior, în condițiile neîntreinirii celei dintâi, cu majoritatea de 51 de deputați, este lipsită de sens. Dacă se va constata că, în cadrul primei proceduri în care candidaturile au fost supuse votului a fost acumulat cel puțin 51 de voturi, atunci supunerea repetată votului a aceluiași candidații nu este necesară, fiind considerați aleși candidații propuși. Parcurgerea a două proceduri de vot în acest caz nu este necesară, minimul de voturi care trebuie acumulat fiind de 51 de voturi. Prin urmare, dispozițiile alin. (3¹) propunem a fi comasate cu cele ale alin. (3²). În cazul în care după consultarea fracțiunilor parlamentare se va reuși acumularea unui număr mai mare de voturi, de exemplu 3/5 sau 2/3, aceasta nu va oferi un alt statut, mandat diferit sau forță juridică diferită votului de numire în funcție a membrilor CSM nonjudecători, ci va rămâne drept mențiune în stenogramă și procesul-verbal al ședinței.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Redacția propusă va duce la mărirea termenului general de numire a membrilor respectivi ai CSM.</p> <p>În vederea evitării unui blocaj instituțional cu privire la numirea membrilor CSM care nu fac parte din rândul judecătorilor a fost reglementat un anti „deadlock”. Numirea membrilor non-judecători va avea loc cu votul a 3/5 din numărul deputaților aleși în urma unui concurs public. În cazul în care procedura de numire va eșua, aceasta va fi reluată, doar în aceeași sesiune plenară a Parlamentului. Termenul de cel puțin 15 zile de la eșuare, este necesar pentru consultarea fracțiunilor parlamentare pentru a se purta discuții și a clarifica „impedimentele” de neexprimare a voturilor în</p>

				favoarea candidaților-membri CSM non-judecători.
2. La articolului 3 ¹ : denumirea va avea următorul cuprins: „ Articolul 3¹. Condițiile pentru a putea fi ales membru al Consiliului Superior al Magistraturii ”;		42.		
2. La articolului 3 ¹ : se completează cu alineatul (1 ¹) cu următorul cuprins: „(1 ¹) În funcția de membru al Consiliului Superior al Magistraturii poate fi aleasă persoana care nu face parte din rândul judecătorilor, dacă aceasta întrunește următoarele condiții: f) are înaltă reputație profesională; g) are integritate profesională; h) are experiență în domeniul dreptului sau în alt domeniu relevant de cel puțin 7 ani; i) nu a activat în ultimii 2 ani până la momentul depunerii cererii în cadrul organelor puterii legislative, executive sau judecătorești; j) nu este afiliată politic.”;		43.		

<p>2. La articolului 3¹: la alineatul (3) cuvintele „alin. (1)” se substituie cu cuvintele ”alin. (1) și (1’), iar după cuvintele ”Consiliul Superior al Magistraturii” se completează cu cuvintele „sau, respectiv, Comisia juridică numiri și imunități”.</p>	<p>Consiliul Superior al Magistraturii</p>	<p>44.</p>	<p>Acceptat cu propunerea ca și în denumirea articolului de exclus sintagma „...din rândul judecătorilor,, Este propunerea mai sus</p>	<p>Se acceptă.</p>
<p>17. Articolul 4: alineatul (1) litera a) va avea următorul cuprins: „a) face propuneri Republicii Președintelui Moldova de numire, promovare la o instanță superioară, transferare la o instanță același nivel sau la o instanță inferioară ori de eliberare din funcție a judecătorilor instanțelor judecătorești”;</p>	<p>Consiliul Superior al Magistraturii</p>	<p>45.</p>	<p>Art.4: alin.(1) lit. (a) va avea următorul cuprins: „a) face propuneri Președintelui Republicii Moldova de numire inițială în funcția de judecător fără indicarea instanței.”</p>	<p>Nu se acceptă. Prin excluderea Republicii Președintelui Moldova din procesul de transfer a judecătorilor, <i>de facto</i> se limitează aplicabilitatea principiului separației și colaborării puterilor, consacrat în <i>art. 6 din Constituție</i>. Redacția propusă pune în pericol independența judecătorilor. Or, există riscul apariției abuzurilor din partea CSM în procesul de transfer a judecătorilor și transformarea acestei proceduri într-o modalitate informală de sancționare a judecătorilor prin transferarea acestora în instanțe inferioare sau foarte îndepărtate de locul de trai (analogic situației din CSP).</p>
		<p>46.</p>	<p>Art. 4:</p>	<p>Nu se acceptă.</p>

			<p>la alin. (1) lit.(g) după cuvântul „Numește” se introduce textul „.....și revocă în cazurile neexecutării corespunzătoare a atribuțiilor de membru al Colegiului, în baza unei Note întocmite de Inspekția judiciară.”</p> <p>Motivarea: Modificări la Constituție Lărgirea competențelor CSM în scopul de a nu admite activitatea membrilor Colegiului pentru selecția și cariera judecătorilor și ai Colegiului de evaluare a performanțelor judecătorilor care nu își exercită legal atribuțiile.</p>	<p>Propunerea excede obiectul de reglementare a proiectului, însă, nu negăm faptul că în legislație ar trebui să existe pîrghii de revocare a membrilor Colegiului de selecție în cazul îndeplinirii necorespunzătoare a atribuțiilor. Cu toate acestea, reamintim faptul că scopul prezentului proiect nu constă în reformarea Colegiului de selecție. Aceste propuneri vor fi analizate în procesul de elaborare a proiectelor de acte normative referitoare la activitatea colegiilor.</p>
<p>Articolul 4 alineatul (1): se completează cu alineatul a¹) cu următorul cuprins: „a¹) numește în funcția de președinte sau de vicepreședinte de instanță”;</p>	<p>Consiliul Superior al Magistraturii</p>	<p>47.</p>	<p>Art.4: De completat cu lit.a¹) cu următorul cuprins: „lit. a¹) desemnează instanța în care va activa judecătorul numit în funcție; transferă la o instanță de același nivel sau la o instanță inferioară, numește în funcția de președinte sau de vicepreședinte de instanță; eliberează din funcție judecătorii, președinții și vicepreședinții instanțelor judecătorești Variantă: CSM desemnează instanța de judecată în care urmează să activeze judecătorul, promovează judecătorii la o instanță superioară, transferă judecătorii la o instanță de același nivel sau la o instanță inferioară, numește în funcția de președinte sau de vicepreședinte de instanță, în baza Hotărârii Plenului CSM, care intră în vigoare din momentul publicării în Monitorul Oficial.</p>	<p>Nu se acceptă. A se vedea argumentele autorului proiectului aduse pentru propunerile cu același subiect de la pct. 28, 33 și 45 din prezenta sinteză.</p>
			<p>Motivarea: Aceste propuneri corespund Constituției modificate.</p>	

		Această variantă ar exclude la minim implicarea altei autorități în procedura de numire în funcție a judecătorilor. Așa practică există în alte state.	
Jud. Ungheni	48.	<p>La art. III pct. 3 în care se propun modificări la art. 4 din Legea nr. 947/1996 cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii, se propune ca:</p> <p>cuvintele „se completează cu alineatul a¹) cu următorul cuprins: „a¹) numește în funcția de președinte sau de vicepreședinte de instanță” de înlocuit cu lexemul „alineatul (1) se completează cu litera a¹) cu următorul cuprins: „a¹) numește în funcție președintele, vicepreședintele de instanță și vicepreședintele al colegiului în cadrul Curții Supreme de Justiție”;</p>	<p>Nu se acceptă. Potrivit redacției actuale a Legii nr. 789/1996 vicepreședintele colegiului CSJ sunt numiți în funcție de Parlament.</p> <p>Urmare a modificărilor propuse prin prezentul proiect, numirea respectivă va fi efectuată de către Președintele Republicii Moldova.</p> <p>Astfel, propunerea dată nu se încadrează în conceptul proiectului.</p>
	49.	la literele c) și d) cuvintele „sau de vicepreședinte al instanței” se substituie cu cuvintele „, vicepreședinte al instanței sau vicepreședinte al colegiului în cadrul Curții Supreme de Justiție”;	Se acceptă.
	50.	<p>textul „c’) în baza hotărârii colegiului disciplinar decide privind eliberarea din funcția de președinte sau vicepreședinte al instanței de judecată” de substituit cu lexemul „c’) în baza hotărârii colegiului disciplinar decide privind eliberarea din funcția de președinte, vicepreședinte al instanței de judecată sau vicepreședinte al colegiului în cadrul Curții Supreme de Justiție”</p> <p><i>Aceste propuneri se impun pentru racordarea prevederilor respective cu propunerile de modificare la Legea nr. 789/1996 cu privire la Curtea Supremă de Justiție, or Consiliul Superior al Magistraturii, în contextul modificărilor constituționale, are prerogativa de numire a vicepreședintelui Curții Supreme de Justiție, care deține și funcția de președinte al colegiului și a vicepreședintelui colegiului din cadrul instanței menționate. La</i></p>	<p>Nu se acceptă. Eliberarea din funcția de vicepreședinte al colegiului CSJ trebuie să aibă loc printr-o procedură similară procedurii de numire în funcție, adică de către Președintele Republicii Moldova.</p>

			<i>fel, are atribuția și de a elibera din funcțiile respective pe judecători. La fel, în acest sens urmează să fie revăzut întreg textul Legii nr. 947/1996 cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii.</i>	
<p>Articolul 4: la alineatul (3): litera c) va avea următorul cuprins: „c) în baza hotărârii colegiului disciplinar, înaintează Președintele Republicii Moldova propunerea privind eliberarea din funcția de judecător;”;</p>	<p>Consiliul Superior al Magistraturii</p>	<p>51.</p>	<p>Art.4: la alin.(3) lit.c) va avea următorul cuprins: „(c) în baza hotărârii colegiului disciplinar adoptă hotărâre cu privire la eliberarea din funcția de judecător.”; Motivarea: Modificări la Constituție</p>	<p>Nu se acceptă. A se vedea argumentele autorului proiectului aduse pentru propunerile cu același subiect de la pct. 28, 33 și 45 din prezenta sinteză.</p>
<p>Articolul 4: la alineatul (3): se completează cu litera c¹) cu următorul cuprins: „c¹) în baza hotărârii colegiului disciplinar decide privind eliberarea din funcția de președinte sau vicepreședinte al instanței de judecată”.</p>	<p>Consiliul Superior al Magistraturii</p>	<p>52.</p>	<p>Se propune completarea lit. c¹ cu o nouă propoziție: „Dispune suspendarea (înlăturarea) din funcția administrativă pe perioada verificării sesizărilor cu privire la imixtiunea președintelui (vicepreședintelui) în activitatea judecătorilor, pe perioada verificării sesizării de către IJ” Motivarea: Au existat asemenea sesizări, înlăturările temporare a președinților fiind anulate de instanța de judecată pe motiv că legislația nu prevede astfel de măsuri.</p>	<p>Nu se acceptă. Propunerea excedează obiectul de reglementare al prezentului proiect de lege și nu are tangență cu amendamentele la Constituție efectuate prin <i>Legea nr. 120/2021</i>.</p>
	<p>Jud. Ungheni</p>	<p>53.</p>	<p>La art. III după pct. 3 de adăugat pct. 4, cu renumerotarea punctelor, cu următorul conținut: „4. La articolul 5 alineatul (3) va avea următorul cuprins: „(3) Funcția de președinte al Consiliului Superior al Magistraturii nu poate fi deținută sau exercitată de către membrii specificați la art.3 alin.(3) din prezenta lege.” <i>In condiția în care, în acord cu art. 12 V din Constituție în vigoare începând cu 01 aprilie 2021 Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței autorității</i></p>	<p>Nu se acceptă. Remarcăm faptul că Comisia de la Veneția face referire la numărul de judecători din cadrul unui Consiliu Judiciar, fără a face careva precizări referitoare la funcția de președinte al unui asemenea consiliu. Drept urmare,</p>

			<p><i> judecătoresți, în calitate de organ reprezentativ al judecătorilor acesta trebuie să fie condus de către un membru judecător. Mai mult ca atât, în Raportul privind numirile judecătorilor, CDL-AD(2007)028, § 50), Comisia de la Veneția a susținut că o parte substanțială sau majoritatea membrilor Consiliului Judiciar trebuie să fie aleasă de judecătorii înșiși. La fel, este de menționat că membrii de drept ai Consiliului Superior al Magistraturii au fost excluși.</i></p>	<p>argumentele respective nu pot fi luate în considerare.</p> <p>Odată ce membrii CSM-ului care nu fac parte din rândul judecătorilor intră în componența acestuia, toți membrii CSM-ului au drepturi și obligații egale, considerăm că nu sunt temeiuri legale de a îngrădi dreptul unui membru de a candida la funcția administrativă de președinte al CSM.</p>
4. La articolul 7 ¹ alineatul (6) litera d) cuvintele „sau de către Parlament” și cuvintele „sau pentru numirea în funcția de vicepreședinte ori de președinte al instanței judecătorești” se exclud.	Consiliul Superior al Magistraturii	54.	<p>Art.7¹: Acceptat de completat alin.(6) cu lit. e) cu următorul cuprins: „e) se autosesizează în cazurile în care faptele judecătorilor pot constitui abateri disciplinare.”</p> <p>Motivarea: Prevederile legale actuale nu-s clare la capitolul autosesizare.</p> <p>La pct. 5, referitor la art. 9 alin. (1), introducerea textului „fără posibilitatea de a deține două mandate” face inutilă al doilea enunț al alineatului (1), care se referă la neadmiterea alegerii pentru doua mandate consecutive, din care motiv propunem excluderea celui din urmă.</p>	<p>Nu se acceptă. Propunerea excedează obiectul de reglementare al prezentului proiect de lege și nu are tangență cu amendamentele la Constituție efectuate prin <i>Legea nr. 120/2021</i>.</p>
5. Articolul 9: la alineatul (1) cuvintele „este de 4 ani” se substituie cu cuvintele ”este de 6 ani, fără posibilitatea de a deține două mandate”;	Uniunea Avocaților din Republica Moldova	55.	Referitor la modificarea art. 9 alin. (1), textul final va fi următorul: Durata mandatului de membru al Consiliului Superior al Magistraturii este de 6 ani, fără posibilitatea de a deține două mandate. Membrii Consiliului Superior al Magistraturii nu pot fi aleși pentru 2 mandate consecutive. Art. 122 alin. (5) propus prin Legea pentru modificarea Constituției Republicii Moldova nr. 120 din 23 septembrie 2021, prevede că Membrii Consiliului	<p>Se acceptă.</p>
	Curtea Supremă de Justiție	56.		<p>Se acceptă.</p>

		<p>Superior al Magistraturii sunt aleși sau numiți pentru un mandat de 6 ani, fără posibilitatea de a deține două mandate. Această modificare va permite evitarea perpetuării acelorși persoane în cadrul CSM (2 mandate – 12 ani) și va contribui la includerea în cadrul acestuia a unor noi profesioniști în domeniu.</p> <p>Noul text al art. 122 din Constituție prevede caracterul unic al mandatului de membru al CSM. Prin urmare, consider necesar abrogarea/ excluderea propoziției doi din art. 9 alin. (1).</p>		<p>Superior al Magistraturii sunt aleși sau numiți pentru un mandat de 6 ani, fără posibilitatea de a deține două mandate. Această modificare va permite evitarea perpetuării acelorși persoane în cadrul CSM (2 mandate – 12 ani) și va contribui la includerea în cadrul acestuia a unor noi profesioniști în domeniu.</p>	
	Jud. Ungheni	57.	<p>La art. III pct. 5 în care se propun modificări la art. 9 din Legea nr. 947/1996 cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii, cuvintele „este de 4 ani” de substituit cu cuvintele „este de 4 ani. Membrii Consiliului Superior al Magistraturii nu pot fi aleși pentru 2 mandate consecutive”</p> <p><i>În redacția propusă inițial nu se exclude a doua dispoziție din alineatul respectiv, însă, în condiția în care se propune modificarea termenului conform Constituției și interdicția de a deține 2 mandate, dispoziția a doua devine caducă.</i></p>	<p>Se acceptă parțial..</p> <p>Textul a fost modificat în sensul excluderii celei de-a doua dispoziții din alineatul respectiv.</p> <p>Nu se acceptă în partea ce ține de propunerea de a stabili un mandat de 4 ani, deoarece aceasta contravine modificărilor operate în constituție. Or, mandatul membrilor CSM va fi de 6 ani.</p>	
5. Articolul 9: se completează cu alineatul (1 ¹) cu următorul cuprins: „(1 ¹) În cazul încetării mandatului a mai mult de 2/3 din membrii Consiliului Superior al Magistraturii și a supleanților acestora, Consiliul Superior al Magistraturii continuă să funcționeze, avînd competențe restrînse doar în partea ce se referă la art. 3 alin.	Consiliul Superior al Magistraturii	58.	<p>Se propune de completat cu sintagma: „...art.4 alin.(1) lit.b); alin (3)”;</p> <p>Motivarea:</p> <p>Petițiile cetățenilor se examinează în termene restrânse, iar procedurile disciplinare se aplică în termenii stabiliți de lege. Respectiv, neexaminarea de CSM a petițiilor, a contestațiilor va putea genera expirarea acestor termene.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Articolul 4 alin.(1) lit.b) reglementează competența de a primi jurămîntul judecătorilor. Această competență nu poate fi exercitată de un CSM care nu este plenipotențiar. Cu atât mai mult că propunerea ca CSM să numească și să elibereze judecătorii în/din funcție a fost respinsă.</p> <p>Alin. (3) reglementează competențele CSM în domeniul</p>	

(5), art. 4 alin. (1) lit. c) și e), alin. (2) lit. c ²), alin. (4) lit. d), d ¹) și f).				respectării disciplinei și eticii. Reieșind din faptul că hotărârile luate de CSM în aceste domenii pot afecta cariera judecătorului, considerăm că acestea trebuie să aparțină unui CSM plenipotențiar.
	Uniunea Avocaților din Republica Moldova	59.	<p>Cu referire la conținutul alin. (1¹) care stipulează că dacă cel încetează mandatul a cel puțin 9 membri CSM și a supleanților acestora (mai mult de 2/3 înseamnă cel puțin 9 membri), considerăm că acesta trebuie să facă trimitere exact la numărul de membri sau membri supleanți a căror mandate au încetat, deoarece dacă încetează mandatul a 9 membri supleanți doar (demisie, cerere, deces), atunci ar rezulta că restrângerea competențelor în prezența tuturor membrilor CSM nu este justificată.</p> <p>Mai mult decât atât, restrângerea competențelor CSM trebuie raportată la dispozițiile referitoare la deliberativitatea (cvorumul) organului colegial, care potrivit alin. (2) art 15 al Legii nr. 947/1996 constituie 2/3 ai membrilor. Astfel, în lipsa a cel puțin 1/3 din membri organul colegial nu este în drept să adopte acte. Prin urmare, propunem completarea alin. (2) art. 15 al Legii nr. 947/1996 cu dispoziții ce țin de deliberativitatea și majoritatea necesară pentru exercitarea competențelor specificate la art. 3 alin. (5), art. 4 alin. (1) lit. e), alin. (2) lit. c²), alin. (4) lit. d), d¹) și f).</p> <p>În ceea ce privește litera c) alin. (1) art. 4 „c) aprobă regulamentele privind criteriile și procedura de selectare a candidaților la funcția de judecător, de promovare în funcția de judecător la o instanță superioară, de numire în funcția de președinte sau de vicepreședinte al instanței și de transferare a judecătorului la o instanță de același nivel sau la o instanță inferioară;”, considerăm că exercitarea unor astfel de competențe</p>	Se acceptă.

		substanțiale și de reglementare ce țin de cariera judecătorilor nu poate fi realizată decât în condițiile deliberativității organului colegial, ar aceste competențe nu țin de administrarea unor treburi curente care nu suferă amânare.	
Curtea Supremă de Justiție	60.	<p>În ceea ce ține de completarea art. 9 cu alineatul (1¹), care reglementează competențele CSM în cazul încetării mandatului a mai mult de 2/3 din membri și membrii supleanți, nu este clar de ce autorul proiectului de lege operează cu proporția respectivă. În conformitate cu art. 15 alin. (2) din Legea nr. 947 din 19 iulie 1996, cvorumul necesar pentru caracterul deliberativ al ședinței este de 2/3 din membri. Prin urmare, în lipsă de cvorum nu este clar cum va funcționa CSM și ce acte va emite. Astfel, redacția propusă a art. 9 alin. (1¹) este neclară și contravine principiului legalității (art. 21 Cod administrativ).</p> <p>Mai mult, încetarea mandatului pe motivul expirării lui este un eveniment previzibil, care în mod firesc ar trebui să declanșeze procedurile corespunzătoare de selectare a noilor membri, atât judecători cât și a celor care nu fac parte din rândul judecătorilor – convocarea adunării generale a judecătorilor (inclusiv cea extraordinară); desfășurarea concursului de către Parlamentul Republicii Moldova.</p> <p>Totodată, trebuie avut în vedere că din perspectiva art. 133 alin. (2) din Codul administrativ, activitatea organului colegial într-o componentă sub limita prevăzută de lege, este considerată ca fiind ilegală.</p> <p>Cu titlu de excepție ar putea fi stipulată doar competența președintelui CSM, prevăzută la art. 3 alin. (5) din lege – anunțarea datei desfășurării ședinței Adunării Generale a Judecătorilor, la care urmează să fie aleși membrii acestuia, prin dispoziție unipersonală, întru evitarea blocajelor instituționale.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Mai întâi de toate, trebuie să se facă distincție între următoarele două situații:</p> <ol style="list-style-type: none"> lipsa cvorumului din cauza că unii membri nu s-au prezentat la ședință (mandatul acestora nu este expirat); lipsa cvorumului din cauza expirării mandatelor unor membri și a supleanților. <p>Alin. (1¹) reglementează atribuții limitate pentru CSM în cea de-a doua situație.</p> <p>Referitor la ”declanșarea procedurilor de selecție” remarcăm că practica recentă a demonstrat că acestea pot fi blocate în cazul lisei voinței corpului de judecători de a desemna noi membri.</p> <p>Cu referire la <i>invocarea art. 133 al. (2) din Codul administrativ</i>, considerăm că redacția propusă la alin. (1¹) nu este în contradicție cu acesta, or, se încadrează în excepțiile stabilite de lege: ”(2) Organul 51ollegial acționează legal dacă</p>

				sînt prezenți jumătate plus unul din membrii săi, cu excepția cazurilor în care legea prevede altfel.”
	Jud. Ungheni	61.	<p>La art. III pct. 5 în care se propun modificări la art. 9 din Legea nr. 947/1996 cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii, în cuprinsul textului alineatului nou (1¹) propus litera „c)” de exclus.</p> <p><i>Este de menționat că 2/3 din membrii Consiliului Superior al Magistraturii în componența modificată constituie 8 membri. Articolul 4 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 947/1996 cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii prevede atribuția de aprobare a regulamentelor privind criteriile și procedura de selectare a candidaților la funcția de judecător, de promovare în funcția de judecător la o instanță superioară, de numire în funcția de președinte sau de vicepreședinte al instanței și de transferare a judecătorului la o instanță de același nivel sau la o instanță inferioară. Astfel, considerăm că 4 membri ai Consiliului Superior al Magistraturii nu ar trebui să aibă această prerogativă. Mai mult ca atât, în nota informativă la proiect nu este motivată această atribuție, or potrivit notei menționate, „ în situația în care au încetat mandatele majorității membrilor organelor de autoadministrare ale judecătorilor, CSM va exercita doar unele atribuții restrânse, cu caracter administrativ, ce țin de convocarea adunărilor generale, întocmirea rapoartelor de activitate, delegarea participanților la seminare, conferințe ș.a. chestiuni de ordin administrativ care sunt strict necesare pentru evitarea blocajelor instituționale „.</i></p>	Se acceptă.
5. Articolul 9: alineatul (2) se abrogă.		62.		
6. La articolul 11 alineatul (2) cuvintele „din rîndul		63.		

profesorilor titulari” se substituie cu cuvintele „care nu fac parte din rândul judecătorilor”.					
7. Articolul 12: la alineatul (1) litera d) cuvintele „ridicare a mandatului” se substituie cu cuvântul „revocare”;	64.				
7. Articolul 12: la alineatul (2) cuvântul „Ridicarea” se substituie cu cuvântul „Revocarea”.	65.	Consiliul Superior al Magistraturii	Art.12: alin.(2) de completat cu lit.d) cu următorul cuprins: „d) la propunerea Consiliului Superior al Magistraturii în cazul neparticipării neîntemeiate la mai mult de 3 ședințe consecutive a Plenului CSM.,, Motivarea: Au fost cazuri când membrii CSM intenționat nu s-au prezentat la ședințe cu scopul de a bloca activitatea CSM.	Se acceptă parțial. Textul propus a fost inclus în actuala lit. c).	
8. La articolul 13 alineatul (2) cuvintele „din rândul profesorilor de drept titulari” se substituie cu cuvintele „a persoanei care nu face parte din rândul judecătorilor”.	66.	Consiliul Superior al Magistraturii	Art.13: Alin.(2) sintagma „... vacanța se completează urmând aceeași procedură ca și în cazul numirii ..., de substituit cu sintagma „... vacanța se completează cu membrul supleant...”, Motivarea: ----	Nu se acceptă. Alin. (2) a fost exclus.	
	67.	Jud. Ungheni	La art. III pct. 8, în care se propun modificări la art. 13 din Legea nr. 947/1996 cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii, urmează a fi expus într-o nouă redacție, și anume: „La articolul 13: La alineatul (1) sintagma „art.3 alin.(4).” Se substituie cu cuvintele „art.3 alin.(3) și (4)” Alineatul (2) va avea următorul cuprins: „(2) Membrii supleanți care nu fac parte din rândul judecătorilor, suplinesc funcțiile vacante de membri ai Consiliului Superior al Magistraturii numiți de Parlament în	Se acceptă parțial. Se acceptă în partea ce ține de includerea în art. 13 a unei trimiteri la art. 3 alin. (3), cu precizarea că trimiterea respectivă a fost inclusă în noua redacția a alin. (2). Nu se acceptă în partea ce ține de propunerea de a completa alin. (2) cu modul de	

		<p>ordinea descrescătoare a numărului de voturi obținute. În cazul parității de voturi în cazul supleanților, paritatea se soluționează prin tragerea la sorți, conform modalității aprobate de Comisia juridică, numiri și imunități”</p> <p><i>În contextul vechilor prevederi ale Legii nr. 947/1996 cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii, în cazul membrilor din rândul profesorilor de drept titulari, nu era prevăzută instituția de supleant, însă, având în vedere modificările propuse la art. 3 alin. (3) din legea menționată, în cazul încetării mandatului de membru al Consiliului Superior al Magistraturii din rândul nonjudecătorilor, aceste funcții urmează a fi preluate de supleanți, conform procedurii similare stabilite pentru judecători, or, în cazul în care nu ar fi specificat care din cei 6 membri supleanți numiți de Parlament vor ocupa funcția vacantă, apare riscul de abuzuri. Astfel, este imperios de a specifica o procedură de ocupare a funcțiilor vacante de membru al Consiliului Superior al Magistraturii numit de Parlament conform procedurii stabilite pentru membrii judecători specificate la art. 3 alin. (4) din Legea nr. 947/1996 cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii. În ceea ce ține de modalitatea tragerii la sorți, considerăm că nu urmează a fi implicat întreg Parlamentul în acest proces. Acest lucru poate fi făcut ușor de Comisia juridică, numiri și imunități.</i></p>	<p>suplinire a funcțiilor vacante de către supleanți, deoarece alin. (2) a fost exclus.</p>
	<p>Consiliul Superior al Magistraturii</p>	<p>68.</p>	<p>Se acceptă.</p>

			Chișinău pe motiv că chestiunile date au fost examinate în lipsa judecătorului vizat în sesizare.	
	Jud. Ungheni	69.	<p>La art. III urmează a fi introdus pct. 9, cu renumerotarea punctelor, cu următorul conținut: „9. La articolul 18 alineatul (5) va avea următorul cuprins”</p> <p>„(5) Dacă, în urma admiterii cererii de recuzare a mai multor membri ai Consiliului Superior al Magistraturii, ședința nu este deliberativă, aceștia sînt substituiți de membrii supleanți, conform reprezentativității prevăzute la art. 3 alin.(3) și (4), prioritate avînd membrul supleant care a acumulat un număr mai mare de voturi.”</p> <p><i>În condiția în care, prin modificările constituționale, a fost stabilit un număr par și egal de membri din rîndul judecătorilor și nonjudecătorilor, substituirea membrilor recuzați urmează a fi efectuată în așa fel încât să fie respectată reprezentativitatea, adică membrul judecător al Consiliului Superior al Magistraturii care a fost recuzat urmează a fi înlocuit cu un alt membru supleant judecător corespunzător nivelului instanțelor judecătorești pentru care a fost ales, iar membrul nonjudecător urmează a fi desemnat din rîndul supleanților votați de Parlament conform numărului mai mare de voturi acumulate. În caz contrar, formularea prevederilor legale în vigoare la acest alineat, va fi ambiguă și greu de aplicat.</i></p>	Se acceptă.
9. Articolul 19: la alineatul (1) cuvintele „sau, după caz, Parlamentului” și cuvintele „precum și la numirea în funcția de președinte sau vicepreședinte al instanței judecătorești” se exclud;	Jud. Ungheni	70.	<p>La art. III pct. 9 se propune într-o nouă redacție: Articolul 19 se va expune într-o nouă redacție:</p> <p>„Articolul 19. Propunerea pentru numirea în funcția de judecător</p> <p>(1) Consiliul Superior al Magistraturii face propuneri Președintelui Republicii Moldova referitor la numirea în funcția de judecător a candidaților care au acumulat numărul cel mai mare de puncte.</p> <p>(2) Selectarea candidaților pentru funcția de judecător se face de către Consiliul Superior al Magistraturii în baza hotărîrii</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Divizarea prevederilor din actualul 19 în două articole separate este o propunere de ordin tehnic, care nu modifică esența proiectului.</p>

			<p>colegiului pentru selecția și cariera judecătorilor. Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii privind selectarea candidaților pentru funcția de judecător trebuie să fie motivată și se adoptă prin votul deschis al membrilor Consiliului.</p> <p>(3) Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii cu propunerea respectivă de numire în funcția de judecător, dosarul personal al candidatului însoțit de curriculum vitae din care să rezulte activitatea lui și de proiectul de decret privind numirea în funcție, se înaintează de către președintele Consiliului.</p> <p>(4) În cazul în care Președintele Republicii Moldova respinge motivat candidatura propusă, Consiliul Superior al Magistraturii, în condițiile art.11 din Legea cu privire la statutul judecătorului, art.16 din Legea privind organizarea judecătorească și art.9 din Legea cu privire la Curtea Supremă de Justiție, poate propune aceeași candidatură pentru funcția vacantă cu votul a două treimi din membrii săi.”</p> <p>După articolul 19 se introduce articolul 19¹ care va avea următorul cuprins:</p> <p>Articolul 19¹. Numirea în funcția de președinte, vicepreședinte al instanței judecătorești și vicepreședintele al colegiului în cadrul Curții Supreme de Justiție</p> <p>(1) Consiliul Superior al Magistraturii numește în funcția de președinte, vicepreședinte al instanței judecătorești și vicepreședinte al colegiului în cadrul Curții Supreme de Justiție candidatul care a acumulat numărul cel mai mare de puncte.</p> <p>(2) Selectarea candidaților pentru funcția de președinte, de vicepreședinte al instanței judecătorești sau vicepreședinte al colegiului în cadrul Curții Supreme de Justiție se face de către Consiliul Superior al Magistraturii în baza hotărârii colegiului pentru selecția și cariera judecătorilor. Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii privind numirea candidaților în funcția de președinte, de vicepreședinte al instanței judecătorești sau vicepreședinte al colegiului în cadrul Curții Supreme de Justiție</p>
--	--	--	---

			<p>trebuie să fie motivată și se adoptă prin votul deschis al membrilor Consiliului.</p> <p><i>Având în vedere că Consiliul Superior al Magistraturii, prin modificările constituționale, are prerogativa de a numi judecătorii în funcția de președinte, vicepreședinte al instanței judecătorești și vicepreședinte al colegiului în cadrul Curții Supreme de Justiție, considerăm oportun de a fi prevăzut separat modalitatea de selectare a candidaților la funcția de judecător și modalitatea de selectare și numire a judecătorilor în funcțiile de conducere menționate. Totodată, este necesar de a specifica că, în situația în care un candidat la funcția de judecător este respins de către Președintele Republicii Moldova, nu este necesar ca alt candidat propus să întrunească 2/3 din voturi, or acest fapt este un nonsens. La fel, urmează a fi concretizat faptul că Consiliul Superior al Magistraturii urmează să numească în funcții și vicepreședinții de colegii în cadrul Curții Supreme de Justiție.</i></p>	
9. Articolul 19: la alineatul (3) cuvintele „de președinte sau vicepreședinte al instanței judecătorești, ” se exclude;		71.		
9. Articolul 19: la alineatul (4) cuvintele „sau, după caz, Parlamentul” și cuvintele „art. 16 din Legea privind organizarea judecătorească și art.9 din Legea cu privire la Curtea Supremă de Justiție,” se exclud.		72.		
10. Articolul 20:	Consiliul Superior	73.	Art.20:	Nu se acceptă.

la alineatul (4) cuvintele „sau, după caz, Parlamentului” se exclud;	al Magistraturii		Se propune: de exclus sintagmele „transferarea pe un termen nelimitat a judecatorului la o instanță de același nivel sau la o instanță inferioară, promovarea judecatorului la o instanță superioară,” și „sau, după caz, Parlamentului” Variantă: de exclus alin. (4), această competență revenindu-i CSM Motivarea: Modificarea Constituției	A se vedea argumentele autorului proiectului aduse pentru propunerile cu același subiect de la pct. 28, 33 și 45 din prezenta sinteză.
	Jud. Ungheni	74.	La art. III pct. 10 cuvintele „la alineatul (4) cuvintele „sau, după caz, Parlamentului” se exclud,” de substituit cu cuvintele „la alineatul (4) cuvintele „sau de hotărâre” și „sau, după caz, Parlamentului” se exclud.” <i>Aici se are în vedere proiectul de hotărâre de Parlament, astfel această sintagmă, de asemenea, urmează a fi exclusă din lege.</i>	Se acceptă.
10. Articolul 20: la alineatul (7) cuvintele „sau, după caz, Parlamentului” se exclud.	Consiliul Superior al Magistraturii	75.	Art.20: alin. (7) exclus Motivarea: ---	Nu se acceptă. A se vedea argumentele autorului proiectului aduse pentru propunerile cu același subiect de la pct. 28, 33 și 45 din prezenta sinteză.
11. La articolul 23 alineatul (3) se abrogă.		76.		
	Jud. Ungheni	77.	La art. III urmează a fi introdus pct. 12, cu următorul conținut: „12. La articolul 24 alineatul (1) cuvintele „La adoptarea hotărârilor cu privire la cariera judecătorilor, răspunderea disciplinară a acestora, sancționarea și eliberarea din funcție a judecătorilor, membrii de drept ai Consiliului Superior al Magistraturii participă fără drept de vot.” Se exclud. <i>În contextul stabilirii unei noi componente a Consiliului Superior a Magistraturii, din care nu mai fac parte anumiți membri de drept, dispoziția a cărei excludere se propune nu mai are nici o relevanță. Este necesar de a analiza dacă cei 6 membri</i>	Se acceptă.

		<p><i>ai Consiliului numiți de Parlament pot sau nu participa la adoptarea hotărârilor cu privire la cariera judecătorilor, răspunderea disciplinară a acestora, sancționarea și eliberarea din funcție a judecătorilor.</i></p>	
78.	<p>La art. III urmează a fi introdus pct. 13, cu următorul conținut: „13. La articolul 25 alineatul (1) cuvintele „Curtea Supremă de Justiție” se înlocuiesc cu sintagma „Curtea de Apel Chișinău” <i>Această propunere vine în scopul omogenizării prevederilor art. 25 alin. (1) din Legea nr. 947/1996 cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii cu prevederile art. 191 alin. (3) din Codul administrativ.</i></p>	<p>Se acceptă. În textul proiectului a fost inclusă trimiterea expresă la Codul administrativ.</p>	
79.	<p>La art. III urmează a fi introdus pct. 14, cu următorul conținut: „14. La articolul 27 alineatul (4) va avea următorul cuprins: „(4) Membrii Consiliului Superior al Magistraturii numiți de Parlament beneficiază, pentru fiecare ședință la care participă, de o indemnizație echivalentă cu a zecea parte (1/10) din salariul președintelui Curții Supreme de Justiție.” <i>În contextul stabilirii unei noi componente a Consiliului Superior al Magistraturii, din care nu mai fac parte profesorii de drept titulari, prevederile alineatului 4 devin caduce.</i></p>	<p>Nu se acceptă. Pentru început, remarcăm că art. 27 conține doar alineatele (1) și (1¹). Norma referitoare la remunerarea membrilor CSM se afla anterior în alin. (2) al acestui articol, dar a fost abrogată prin <i>Legea nr. 271/2018</i>. Stabilirea cuantumului unei indemnizații pentru membrii CSM depășește obiectul de reglementare a prezentului proiect. Modalitatea de salarizare a membrului CSM este reglementată de Legea nr. 270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar, unde în anexa 3 la lege, compartimentul <i>Alte funcții de demnitate publică la nivel</i></p>	

central este prevăzută poziția de „Membru”.				
Art. IV. – Legea nr. 789/1996 cu privire la Curtea Supremă de Justiție				
articolul 9 va avea următorul cuprins: „Articolul 9. Numirea judecătorilor Curții Supreme de Justiție (1) Judecătorii Curții Supreme de Justiție sunt numiți în funcție de Președintele Republicii Moldova, la propunerea Consiliului Superior al Magistraturii, în termen de 30 de zile de la data parvenirii propunerii corespunzătoare. (2) În cazul depistării incompatibilității candidatului la funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție cu funcția respectivă, existenței unei hotărâri a Colegiului disciplinar privind constatarea comiterii de către candidat a abaterii disciplinare sau încălcării procedurilor legale de selectare și promovare a lui, Consiliul Superior al Magistraturii, în interiorul termenului indicat la alin. (1), este informat de către Președintele Republicii Moldova. În cazul apariției	Consiliul Superior al Magistraturii	80.	Art. 9: Acceptat Variantă: alin.(1) va avea următorul cuprins: „(1) Judecătorii Curții Supreme de Justiție sunt numiți în funcție de Consiliul Superior al Magistraturii, în bază de concurs.” Alin.(2) va avea următorul cuprins: „(2) În cazul depistării unor probe incontestabile de incompatibilitate a candidatului la funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție cu funcția respectivă, de încălcare a legislației de către acesta sau de încălcare a procedurilor legale de selectare și promovare a lui, Consiliul Superior al Magistraturii, va iniția verificarea judecătorului prin intermediul Inspecției judiciare. Raportul prezentat de Inspecția judiciară va fi examinat în ședință publică, cu participarea candidatului, după care CSM se va expune cu privire la acceptarea ori respingerea candidatului la funcția de judecător al CSJ printr-o hotărâre motivată.” Motivarea: Independența justiției, țară implicarea altor autorități.	Nu se acceptă. A se vedea argumentele autorului proiectului aduse pentru propunerile cu același subiect de la pct. 28, 33 și 45 din prezenta sinteză.
	Curtea Supremă de Justiție	81.	Cu referire la noua redacție a art. 9 alin. (2), a se vedea argumentele expuse în pct. 1 a prezentului aviz.	Se acceptă parțial. A se vedea argumentele autorului proiectului aduse pentru propunerile cu același subiect de la pct. 4 din prezenta sinteză.
	Jud. Ungheni	82.	La art. IV, în care se propune o nouă redacție a art. 9 din Legea nr. 789/1996 cu privire la Curtea Supremă de Justiție, la alineatului (2) se propune ca sintagma „existenței unei hotărâri a Colegiului disciplinar privind constatarea comiterii de către candidat a abaterii disciplinare sau încălcării procedurilor legale	Se acceptă.

<p>unor circumstanțe care necesită o examinare suplimentară, Președintele Republicii Moldova anunță Consiliul Superior al Magistraturii despre prelungirea termenului indicat la alin. (1) cu 15 zile.</p> <p>(3) Președintele Republicii Moldova examinează propunerea repetată a Consiliului Superior al Magistraturii în termen de 30 de zile de la data recepționării acesteia.”;</p>		<p>de selectare și promovare a lui” să fie substituită cu lexemul „existenței unei sancțiuni disciplinare nestinse în privința lui sau încălcării altor proceduri legale de selectare și promovare a lui”.</p> <p><i>Aici este de menționat că, în acord cu art. 7 alin. (4), (5) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor nr. 178 din 25 iulie 2014, dacă în termenul de acțiune a sancțiunilor disciplinare prevăzute la art. 6 alin. (1) lit.a)-c) și alin. (2) față de judecător nu se aplică o nouă sancțiune disciplinară, se consideră că el nu a fost sancționat disciplinar. Pe perioada acțiunii sancțiunilor disciplinare judecătorul nu poate fi transferat, numit în funcția de președinte sau vicepreședinte de instanță sau promovat în altă instanță.</i></p> <p><i>În contextul acestor prevederi, considerăm că existența doar a unei hotărâri a Colegiului disciplinar privind constatarea comiterii de către candidat a abaterii disciplinare este o condiție prea drastică pentru candidatul la funcția respectivă, în condiția în care acțiunea sancțiunii disciplinare a expirat și această circumstanță poate fi folosită abuziv, or, în textul propus, se indică că Consiliul Superior al Magistraturii poate respinge candidatura, adică are o marjă de discreție. Totodată, având în vedere impedimentul de numire în funcția de președinte, vicepreședinte în perioada acțiunii sancțiunii disciplinare, în cazul propunerii candidaturii, această circumstanță deja este o încălcare a procedurii legale de selectare și promovare a lui. Mai mult ca atât prevederi similare sau propus și la art. 16 din Legea nr. 514/1995 privind organizarea judecătorească.</i></p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Nu este clară necesitatea includerii ”votului închis” în contextul în care candidații la funcțiile respective în mod de sine stătător depun cererile de participare la concurs și sunt</p>
<p>La articolul 9¹ alineatul (1) va avea următorul cuprins:</p> <p>„(1) Președintele și vicepreședinții Curții Supreme de Justiție, președintele colegiului și vicepreședintele colegiului sunt selectați de</p>	<p>Consiliul Superior al Magistraturii</p>	<p>83.</p>	<p>Articolul 9 se expune într-o nouă redacție:</p> <p>Articolul 9¹ Numirea Președintelui și vicepreședinților Curții Supreme de Justiție</p> <p>(1) La funcțiile de Președinte, de vicepreședinte al Curții Supreme de Justiție președinte al colegiului și de vicepreședinte al colegiului pot candida judecătorii selectați în baza concursului organizat de Consiliul Superior al Magistraturii, conform art.9 al</p>

către Consiliul Superior al Magistraturii în baza concursului organizat conform art. 9 din Legea nr. 544-XIII din 20 iulie 1995 cu privire la statutul judecătorului”.		Legii nr.544-XIII din 20 iulie 1995 cu privire la statutul judecătorului. (2) Președintele, vicepreședinții Curții Supreme de Justiție președinți ai colegiilor și vicepreședinții colegiilor se numesc, în condițiile art.9, pentru un mandat de 4 ani și pot deține funcțiile respective pe durata a cel mult 2 mandate consecutive. Variantă: Căndidații la aceste funcții vor fi înaintați de Plenul CSJ, selectați prin vot închis. Motivarea: ---	numiți în baza mediei de concurs. Propunerea este neclară și nemotivată, or art. 33 alin. (1) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative instituie regula că autorii avizelor expediază autorului proiectului avize cu obiecții și propuneri motivate.
Curtea Supremă de Justiție	84.	În ceea ce privește noua redacție a art. 9 ¹ alin. (1), propun să se țină cont că conform art. 4 alin. (1) din Lege, vicepreședinții CSJ sunt concomitent președinți de Collegii. Astfel, sintagma „Președintele și vicepreședinții Curții Supreme de Justiție, președintele colegiului și vicepreședintele colegiului” urmează a fi înlocuită cu sintagma „Președintele, vicepreședinții Curții Supreme de Justiție președinți ai colegiilor și vicepreședinții colegiilor”.	Se acceptă.
Jud. Ungheni	85.	La art. IV, în care se propune o nouă redacție a alin. (1) art. 9 ¹ din Legea nr. 789/1996 cu privire la Curtea Supremă de Justiție, se propune ca sintagma „Președintele și vicepreședinții Curții Supreme de Justiție, președintele colegiului și vicepreședintele colegiului sunt selectați” să fie substituită cu lexemul „Președintele, vicepreședinții Curții Supreme de Justiție președinți ai colegiilor și vicepreședinții colegiilor sunt selectați și numiți”. <i>Această propunere se impune prin faptul că, potrivit prevederilor din Legea nr. 789/1996 cu privire la Curtea Supremă de Justiție în vigoare, vicepreședinții Curții Supreme de Justiție sunt și președinți ai colegiilor și formularea propusă este utilizată în legea menționată. La fel, este necesar de a stabili clar că judecătorii sunt numiți în funcțiile menționate de către Consiliul Superior al Magistraturii</i>	Se acceptă.

Art. V. — Legea nr. 178/2014 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor			
la articolul 6 alineatul (7) propoziția „Propunerea de eliberare din funcția de președinte sau vicepreședinte de instanță se înaintează de Consiliul Superior al Magistraturii, în modul stabilit de lege.” Se substituie cu propoziția „Hotărârea de eliberare din funcția de președinte sau vicepreședinte de instanță se aprobă de Consiliul Superior al Magistraturii.”	86.		
la articolul 38 alineatul (1) va avea următorul cuprins: „(1) Hotărârea colegiului disciplinar cu privire la aplicarea sancțiunii de eliberare din funcția de președinte sau vicepreședinte al instanței se aprobă de către Consiliul Superior al Magistraturii, după expirarea termenului de contestare. Hotărârea colegiului disciplinar cu privire la aplicarea sancțiunii de eliberare din funcția de judecător se transmite Consiliului Superior al Magistraturii pentru înaintarea propunerii Președintelui Republicii	87.		

Moldova după expirarea termenului de contestare.”				
Art. VI.				
<p>(1) Prezentă lege intră în vigoare la data 1 aprilie 2022.</p> <p>(2) În termen de două luni de la intrarea în vigoare prezentei legi:</p> <p>a) Parlamentul va anunța și desfășura concursul pentru numirea membrilor Consiliului Superior al Magistraturii care nu fac parte din rândul judecătorilor, inclusiv și supleanții pentru aceștia;</p> <p>b) Consiliul Superior al Magistraturii va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege și va convoca Adunarea generală a judecătorilor pentru selectarea numărului necesar de judecători în calitate de membri ai Consiliului Superior al Magistraturii;</p>	Jud. Ungheni	88.	<p>La art. VI se propune completarea alineatului (2) cu litera c) care va avea următorul cuprins „c) în cazul în care Consiliul Superior al Magistraturii nu va avea componența minimă necesară pentru a-și desfășura ședințele, întrunirea Adunării Generale a Judecătorilor pentru selectarea numărului necesar de judecători în calitate de membri ai Consiliului Superior al Magistraturii, în condițiile alin. (2) lit. a), se dispune prin dispoziția președintelui interimar al Consiliului Superior al Magistraturii.”</p> <p><i>Este necesară o asemenea prevedere pentru a înlătura blocajul instituțional cât mai rapid.</i></p>	<p>Se acceptă parțial.</p> <p>Proiectul, la Art. III p. 6, conține deja norma necesară pentru ca CSM să poată convoca Adunarea Generală a Judecătorilor chiar și în cazul lipsei cvorumului.</p> <p>Drept urmare, dublarea acesteia în Art. VI nu este oportună.</p>
<p>Obiectul și propunerile recepționate în temeiul pct. 201 din Regulamentul Guvernului, aprobat prin Hotărârea Guvernului 610/2018</p> <p>Art. II. – Legea nr. 544/1995 cu privire la statutul judecătorului</p>				
<p>Articolul 11: alineatul (1) va avea următorul cuprins: „(1) Judecătorii judecătorilor, curților de apel se numesc în funcție, din numărul</p>	Consiliul Superior al Magistraturii	89.	<p>Se propune completarea alin.(1) al art. 11 în redacția propusă prin introducerea după sintagma „curților de apel” a sintagmei „și Curții Supreme de Justiție”.</p> <p>Motivarea:</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>În partea ce ține de includerea judecătorilor CSJ în dispozițiile art. 11 alin. (1) menționăm că toate aspectele ce</p>

candidaților selectați prin concurs, de către Președintele Republicii Moldova. La propunerea Consiliului Superior al Magistraturii. Judecătorii sunt numiți în funcție până la atingerea plafonului de vîrstă de 65 de ani.”		Legea cu privire la statutul judecătorului este actul legislativ de bază ce reglementează statutul tuturor magistraților, fiind relevantă completarea art. 11 alin.(l) cu sintagma respectivă și specificarea în acest act normativ a procedurii de numire în funcție a judecătorilor de la toate instanțele judecătorești.	în de activitatea CSJ și judecătorii acestora sunt reglementate în <i>Legea nr. 789/1996 cu privire la Curtea Supremă de Justiție</i> . Articolul IV din proiect conține modificările corespunzătoare.
Articolul 20: la alineatul (3) textul „5 ani” se substituie cu textul „3 ani”.	Consiliul Superior al Magistraturii	90. Se propune ca textul „3 ani” să fie completat cu sintagma „efectiv lucrați”. Motivarea: Există cazuri când judecătorul nou-numit pleacă în concediul de maternitate după care solicită transferul la altă instanță.	Se acceptă.
1. Articolul 25: la alineatul (1) litera k) va avea următorul cuprins: „atingerii de către acesta a plafonului de vîrstă”;	Uniunea Avocaților din RM	91. La art. II pct. 7 conținutul literei k) se va expune inclusiv prin indicarea numerotării acesteia. Astfel, conținutul literii k) va include și numerotarea acestei dispoziției prin indicarea expresă a textului ”k)” la începutul dispoziției.	Se acceptă.
Art. III – Legea nr. 947/1996 cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii			
se completează cu alineatele (3 ¹) (3 ²) și (3 ³) cu următorul cuprins: ”(3 ¹) Dacă procedura de numire de către Parlament a membrilor prevăzuți la alin. (3) a eșuat, chestiunea respectivă se include, după consultarea fracțiunilor parlamentare, în ordinea de zi a ședinței Parlamentului din cadrul	Uniunea Avocaților din RM	92. La art. III pct. 1, în privința textului alin. (3 ¹) propunem substituirea textului ”în decursul a cel puțin 15 zile lucrătoare” cu textul ”în decursul a 15 zile lucrătoare”. Sintagma ”în decursul a cel puțin” reprezintă un enunț contradictoriu, or enunțul ”în decursul” presupune existența unei limite temporale de timp, în timp ce enunțul „cel puțin” presupune, în contradictoriu, lipsa unei limite temporale. Totodată, în nota informativă a proiectului se menționează că reluarea procedurii va avea loc ”după” cel puțin 15 zile de la eșuare. În rezultat, textul este contradictoriu în sine, cît și în raport cu nota informativă. Avînd în vedere că interpretarea normei juridice are loc și în raport cu conținutul	Se acceptă.

aceleiași sesiuni, în decursul a cel puțin 15 zile lucrătoare, membrii respectivi urmînd a fi numiți cu votul a trei cincimi din deputații aleși. (3 ²) Dacă procedura prevăzută la alin. (3 ¹) eșuează, membrii respectivi ai Consiliului Superior al Magistraturii sunt numiți în cadrul aceleiași ședințe a Parlamentului, cu votul majorității deputaților aleși. (3 ³) Dacă procedura prevăzută la alin. (3 ²) eșuează, Comisia juridică, numiri și imunități, în termen de cel mult 2 luni, organizează un nou concurs public la care candidații respinși de Parlament nu pot participa. La organizarea unui nou concurs, prevederile alin. (3 ¹) și (3 ²) se aplică în modul corespunzător.		93.	<p>notei informative, o atenție sporită trebuie acordată și textului ultimei.</p> <p>În privința alin. (3²) pct. 1 art. III, instituirea a două proceduri de votare în cadrul aceleiași ședințe și a două majorități pentru fiecare dintre acestea pentru numirea în funcție a membrilor CSM nonjudecători. Mai înfi cu o majoritate de 3/5 a deputaților aleși, și ulterior, în condițiile nefîntririi celei dintîi, cu majoritatea de 51 de deputați, este lipsită de sens. Dacă se va constata că, în cadrul primei proceduri în care candidaturile au fost supuse votului a fost acumulat cel puțin 51 de voturi, atunci supunerea repetată votului a aceluiași candidator nu este necesară, fiind considerați aleși candidații propuși. Parcursul a două proceduri de vot în acest caz nu este necesară, minimul de voturi care trebuie acumulat fiind de 51 de voturi. Prin urmare, dispozițiile alin. (3¹) propunem a fi comasate cu cele ale alin. (3²). În cazul în care după consultarea fracțiunilor parlamentare se va reuși acumularea unui număr mai mare de voturi, de exemplu 3/5 sau 2/3, aceasta nu va oferi un alt statut, mandat diferit sau forță juridică diferită votului de numire în funcție a membrilor CSM nonjudecători, ci va rămîne drept mențiune în stenogramă și procesul-verbal al ședinței.</p>	<p>Nu se acceptă. Remarcăm faptul că Comisia de la Veneția, în pct. 25 din Opinia CDL(2020)021 nr. 983/2020 a recomandat următoarele: "Pentru a evita impasurile, ar trebui concepute mecanisme adecvate anti-blocare." Drept urmare, stabilirea a mai multor etape are drept scop crearea condițiilor necesare pentru apariția consensului între minoritatea și majoritatea parlamentară.</p>
La articolul 5: la alineatul (1) cuvintele „pe durata mandatului” se substituie cu cuvintele „pentru o perioadă de trei ani”, iar în final se completează cu propoziția: „Președintele Consiliului Superior al Magistraturii nu	Consiliul Superior al Magistraturii	94.	<p>Se propune excluderea propoziției: „Președintele Consiliului Superior al Magistraturii nu poate deține mai mult de două mandate succesive.”</p> <p>Motivarea: Conform modificărilor operate în Constituție, mandatul membrilor CSM este de 6 ani, fără posibilitatea de a deține două mandate, astfel, membrul CSM ales președinte al Consiliului nu va putea exercita mai mult de 2 mandate cu durata de 3 ani.</p>	<p>Nu se acceptă. Subliniem faptul că prezentul proiect reduce durata mandatului președintelui CSM de la 6 ani la 3. Interdicția stabilită în propoziția respectivă s-a făcut cu scopul de a evita perindarea aceluiași persoane în funcția de președinte al CSM.</p>

poate deține mai mult de două mandate succesiv.”				Propunerea este contrară scopului proiectului și nu poate fi acceptată.
	Consiliul Superior al Magistraturii	95.	<p>Prevederea actuală din lege: Art. 5 alin. (2): în absența președintelui, funcțiile lui sînt exercitate de un membru al Consiliului, numit prin hotărîre a Consiliului Superior al Magistraturii.</p> <p>Propunerea: Se propune modificarea alin. (2) al art. 5. După cum urmează: (2) Vicepreședintele Consiliului Superior al Magistraturii este ales prin vot secret, pentru o perioadă de trei ani. Cu votul majorității membrilor Consiliului și își exercită activitatea pe bază permanentă. În absența președintelui, funcțiile lui sunt exercitate de vicepreședinte.</p> <p>Motivarea: În anexa nr. 4 la Legea privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar nr. 270 din 23 noiembrie 2018, la poziția „Consiliul Superior al Magistraturii” este prevăzută <i>funcția de vicepreședinte</i>.</p>	<p>Nu se acceptă. Propunerea depășește obiectul de reglementare a prezentului proiect și nu are tangență cu amendamentele la Constituție operate prin <i>Legea nr. 120/2021..</i></p> <p>De asemenea, precizăm că Legea nr. 947/1996 nu conține prevederi referitoare la funcția de vicepreședinte al CSM, iar pct. respectiv din anexa nr. 4 la Legea nr. 270/2018 nu poate constitui reper pentru este inaplicabil în practică.</p> <p>Drept urmare, propunerea CSM este una cu impact financiar asupra bugetului de stat și va implica cheltuieli suplimentare, inclusiv pentru bugetul anului în curs. Aceasta nu poate fi promovată în lipsa unor calcule concrete și a Analizei impactului de reglementare.</p>
6. Articolul 9: se completează cu alineatul (1 ¹) cu următorul cuprins: „(1 ¹) În cazul încetării mandatului a mai mult de 2/3	Uniunea Avocaților din RM	96.	<p>Mai mult decît atît, restrîngerea competențelor CSM trebuie raportată la dispozițiile referitoare la deliberativitatea (evorumul) organului colegial, care potrivit alin. (2) art. 15 al Legii nr. 947/1996 constituie 2/3 ai membrilor. Astfel, în lipsa a cel puțin 1/3 din membri organului colegial nu este în drept să adopte acte. Prin urmare, propunem completarea alin. (2) art. 15 al Legii nr. 947/1996 cu dispoziții ce țin</p>	<p>Nu se acceptă. Modificarea locului amplasării normei în cadrul actului normativ nu modifică esența acesteia.</p>

din membrii Consiliului Superior al Magistraturii și nu sunt suplenți care să continue mandatul acestora în modul stabilit la art. 13, Consiliul Superior al Magistraturii continuă să funcționeze, având competențe restrânse doar în partea ce se referă la art. 3 alin. (5), art. 4 alin. (1) lit. e), alin. (2) lit. c ²), alin. (4) lit. d), d ¹) și f).			de deliberativitatea și majoritatea necesară pentru exercitarea competențelor specificate la art. 3 alin. (5), art. 4 alin. (1) lit. e), alin. (2) lit. c ²), alin. (4) lit. d), d ¹) și f).	
Articolul 19: la alineatul (2) în propoziția a doua. După cuvintele „pentru funcția de judecător.” Se completează cu cuvintele „și hotărârea privind selectarea candidaților și numirea în funcțiile”.	Consiliul Superior al Magistraturii	97.	Motivarea: Propunerile pentru propoziția a doua nu sunt clare, or. Legea nr. 947/1996 cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii ar urma să reglementeze doar aspectele ce vizează activitatea și actele adoptate de CSM. Însă selecția candidaților la funcția de judecător, președinte și vicepreședinte al instanței se realizează de Colegiul pentru selecția și cariera judecătorilor, activitatea căruia este reglementată de Legea privind selecția, evaluarea performanțelor și cariera judecătorilor nr. 154 din 05 iulie 2012, la art. 10 fiind prevăzută procedura de adoptare a hotărârilor și obligativitatea motivării acestora.	Nu se acceptă. Completarea are un caracter tehnic și nu modifică radical conținutul actual.
La articolul 25 alineatul (1) va avea următorul cuprins: „(1) Hotărârile Consiliului Superior al Magistraturii pot fi contestate în conformitate cu prevederile Codului administrativ nr. 16/2018.”	Consiliul Superior al Magistraturii	98.	Se propune de completat alin. (1) al art. 25 cu textul: "cu excepția hotărârilor adoptate în cauzele disciplinare, ce urmează a fi contestate la Curtea Supremă de Justiție". Motivarea: Completarea propusă este indispensabilă deoarece examinarea procedurilor disciplinare este de lungă durată, (2-3 ani) parcurgând 6 etape, iar efectul acestora este inefficient. CSM a înaintat propuneri de modificare a Legii nr. 178, prin care se propune simplificarea procedurilor disciplinare, cu contestarea hotărârilor la Curtea Supremă de Justiție.	Nu se acceptă. Propunerea excedă obiectul de reglementare a proiectului și nu are tangență cu amendamentele la Constituție operate prin <i>Legea nr. 120/2021</i> .

Art. VI alin. (2): (2) In termen de două luni de la intrarea în vigoare prezentei legi, Consiliul Superior al Magistraturii va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege și va convoca Adunarea generală a judecătorilor pentru selectarea numărului.	Consiliul Superior al Magistraturii	99.	Motivarea: In art. VI alin. (2) nu este clară sintagma "pentru selectarea numărului".	Se acceptă.
---	-------------------------------------	-----	---	-------------

Ministru

Sergiu LITVINENCO